

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ**

Факультет урбаністики та просторового планування
Кафедра міського будівництва

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

на тему:

Методи аналізу культурно-побутового обслуговування територіальної
громади на прикладі Оратівської територіальної громади Вінницької області

Рубаник Наталія Олександрівна

(прізвище, ім'я та по батькові студента повністю)

Київ 2024 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ**

Факультет урбаністики та просторового планування
Кафедра міського будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

„___” _____ 20__ року

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

на тему

Методи аналізу культурно-побутового обслуговування територіальної
громади на прикладі Оратівської територіальної громади Вінницької області

(назва)

Виконав студентка групи МБГм-23-1
Рубаник Наталія Олександрівна

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

Спеціальність: 192 Будівництво та цивільна інженерія
ОП: Міське будівництво та господарство

Керівник Приймаченко О.В.
(прізвище та ініціали)

К.т.н., доцент

(вчене звання, науковий ступінь)

Київ 2024 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет: урбаністики та просторового планування
Кафедра: міського будівництва
Освітній рівень: магістр за ОПП/ОНП
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»
Спеціальність: 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Освітня програма: «Міське будівництво та господарство»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

„___” _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

Рубаник Наталія Олександрівна

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

1. Тема роботи: Методи аналізу культурно-побутового обслуговування територіальної громади на прикладі Оратівської територіальної громади Вінницької області

затверджена наказом ректора КНУБА № 2610/2 від «16» 12 2024 року

2. Керівник роботи

Приймаченко Олексій Віталійович

К.т.н., доцент

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

3. Строк подання студентом роботи до захисту _____

4. Зміст пояснювальної записки за розділами:

Р. 1. Загальні відомості

Р. 2. Загальні відомості про Оратівську територіальну громаду Вінницької області

Р. 3. Аналіз культурно-побутового обслуговування Оратівської територіальної громади Вінницької області _____

Р. 4. Порівняльна характеристика територіального устрою України та Польщі _____

Р. 5. Цілі та пріоритети розвитку Оратівської громади Вінницької області

5. Графічний матеріал за розділами

- Р. 1. Загальні відомості про територіальний устрій України
- Р. 2. Нормативна база про культурно-побутового обслуговування громад
- Р. 3. Загальні відомості по Оратівській територіальній громаді, транспортна доступність культурно-побутового обслуговування громади. SWOT-аналіз громади
- Р. 4. Порівняльний аналіз територіального устрою та обслуговування культурно-побутовими закладами Польщі та України.
- Р. 5. Висновки

7. Календарний план виконання роботи:

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Вступ	07.07.2024
Розділ 1. Аналітичний частина	10.09.2024
Розділ 2. Науково-дослідна частина	12.10.2024
Розділ 3. Розрахунково-планувальні рішення	01.12.2024
Висновки	02.12.2024
Список літератури	17.12.2024
Остаточне оформлення роботи	18.12.2024
Направлення роботи на рецензування, перевірку на плагіат	18.12.2024
Попередній захист роботи на кафедрі	17.12.2024

8. Консультанти розділів кваліфікаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Перевірив	
		Дата	Підпис
Розділ 1.			
Розділ 2.			
Розділ 3.			
Розділ 4.			
Розділ 5.			

9. Дата видачі завдання _____

Зав. кафедри

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Студент

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

РЕЗЮМЕ (summary) до кваліфікаційної випускної роботистудента:		ПІБ	
Назва ВНЗ	Київський національний університет будівництва і архітектури		
Тема	Методи аналізу культурно-побутового обслуговування територіальної громади на прикладі Оратівської територіальної громади Вінницької області Methods of analysis of cultural and household services of a territorial community on the example of the Orativ territorial community of Vinnytsia region		
Освітній ступінь	Магістр за освітньо-професійною програмою навчання Магістр за освітньо-науковою програмою навчання (<i>викреслити не потрібно</i>)		
Факультет	Урбаністики та просторового планування		
Кафедра	Міського будівництва		
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія		
Освітня програма/група	Міське будівництво та господарство / МБГ __		
Керівник	Приймачсенко Олексій Віталійович		
Обсяг роботи:	пояснювальна записка, стор.	Розділи в	креслень формат уА1
	70	5	18
Розділ 1 Аналітична частина	Загальні відомості; Загальні відомості про Оратівську територіальну громаду Вінницької області		
Розділ 2 Науково-дослідна частина	Аналіз культурно-побутового обслуговування Оратівської територіальної громади Вінницької області; Порівняльна характеристика територіального устрою України та Польщі		
Розділ 3 Проектно-конструктивні рішення	Цілі та пріоритети розвитку Оратівської громади		
Розділ 4 Висновки	У результаті проведеного дослідження було проаналізовано адміністративно-територіальний устрій України та здійснено детальне вивчення Оратівської територіальної громади Вінницької області з урахуванням реформи децентралізації		
Ключові слова (від 3 до 10 термінів або понять): територіальний устрій, громада, транспортна доступність, культурно-побутове обслуговування. Keywords: territorial structure, community, transport accessibility, cultural and everyday services.			

Укладач: _____ / _____ /

Керівник: _____ / _____ /

“ ___ ” _____ 202__

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ.....	8
1.2 Про адміністративно-територіальний устрій України.....	8
1.2 Реформа децентралізації	9
1.3 Аналіз вікової структури населення Вінницької області	17
Розділ II Загальні відомості про Оратівську територіальну громаду Вінницької області.....	20
2.1 Історична довідка Оратівської територіальної громади.....	20
2.3 Загальна характеристика територіальної громади	21
2.4 Основні соціальні та економічні показники Оратівської селищної територіальної громади станом на 01.01.2024 року	23
Розділ III Аналіз культурно-побутового обслуговування Оратівської територіальної громади Вінницької області.....	30
3.1 Загальні відомості про культурно-побутове обслуговування.....	30
3.1.1 Загальна структура мережі культурно-побутового обслуговування територіальної громади	31
3.2 Характеристика мережі навчально виховних установ територіальної громади.....	33
3.3 Характеристика мережі лікувально-профілактичних закладів територіальної громади	43
Розділ IV Порівняльна характеристика територіального устрою України та Польщі	52
4.1 Загальні відомості про територіальний устрій Польщі	52
4.2 Порівняння культурно-побутового обслуговування гміни Польщі та Оратівської територіальної громади.....	54
Розділ V Цілі та пріоритети розвитку Оратівської громади.....	58
5.1 Результати SWOT-аналізу.....	58
5.2 СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ.....	61
ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	70

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		6

ВСТУП

У результаті адміністративно-територіальної реформи були створені об'єднані територіальні громади, які отримали право виконувати повноваження органів місцевого самоврядування. Основною метою цієї реформи є формування ефективної системи управління адміністративними районами України. Ця система покликана забезпечити якісне та доступне надання державних послуг безпосередньо на рівні базових адміністративних одиниць. Планується створення законодавчих умов для співробітництва та добровільного об'єднання громад, а також надання державної підтримки для розвитку інфраструктури, необхідної для обслуговування населення.

Метою моєї магістерської кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій система організації культурно-побутового обслуговування населення територіальних громад.

Об'єктом дослідження є Оратівська територіальна громада Вінницького району Вінницької області.

Предметом дослідження магістерської роботи є соціально-економічні, правові та природно-екологічні закономірності функціонування та розвитку об'єкту дослідження, різноманітні його якості, властивості.

У магістерській роботі використовуються такі методи дослідження:

Аналіз нормативно-правової бази: вивчення законодавчих документів, які регулюють просторовий розвиток нових адміністративних утворень, зокрема територіальних громад.

Аналіз структури організації культурно-побутового обслуговування: дослідження чинної системи надання культурних та соціальних послуг населенню.

Практичний аналіз вибраної громади: детальний розгляд організації культурно-побутового обслуговування у конкретній територіальній громаді, визначеній темою роботи, з подальшим внесенням авторських рекомендацій щодо її вдосконалення.

						Арк.
						7
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.2 Про адміністративно-територіальний устрій України

Адміністративно-територіальний устрій є важливим елементом організації держави, що визначає принципи територіального поділу країни та функціонування органів влади на місцях. Ця система спрямована на забезпечення ефективного управління, розвитку територій, а також доступності державних послуг для громадян. В Україні адміністративно-територіальний устрій базується на Конституції та законах, які регламентують діяльність Автономної Республіки Крим, областей, районів, територіальних громад, а також міст із особливим статусом. Реформа децентралізації, розпочата у 2014 році, стала ключовим етапом модернізації цієї системи, сприяючи посиленню ролі місцевого самоврядування та оптимізації управлінських процесів. [1]

Адміністративно-територіальний устрій - передбачена законами територіальна організація держави з метою забезпечення найбільш оптимального вирішення завдань та здійснення функцій суспільства і держави.

Адміністративно-територіальна одиниця (далі - АТО) - компактна частина єдиної території України, що є просторовою основою для організації і діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Громада - адміністративно-територіальна одиниця базового рівня, що складається з одного або декількох поселень, має визначені в установленому законом порядку межі, що співпадають з межами сусідніх громад та є територіальною основою для діяльності органів місцевого самоврядування.

Область - адміністративно-територіальна одиниця, яка виділяється з урахуванням природних і економічних особливостей території, історичного розвитку, кількості населення, транспортного сполучення.

Район - адміністративно-територіальна одиниця з населенням не менше 150 тис. жителів, що складається з громад і є складовою частиною області.

Поселення - компактно заселене місце постійного проживання людей, що має сталий склад населення, власну назву, визначені межі та зареєстровано в порядку, передбаченому цим Законом. До його складу входять: місто, селище та село.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		8

Місто - поселення з компактною, переважно багатоповисловою забудовою, яке має розвинуту соціальну структуру, необхідну для надання соціальних послуг.

Селище - поселення з переважно садибною забудовою, яке має елементи соціальної та комунальної інфраструктури, з чисельністю постійного населення більше 1 тис. осіб.

Село - поселення, що за своїми показникам не є містом та селищем.

Адміністративно-територіальний устрій України регулюється Конституцією України, цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на принципах єдності та цілісності державної політики, поєднання централізації та децентралізації у здійсненні державної влади, рівності соціально-економічного розвитку областей, з урахуванням її історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.

Систему адміністративно-територіального устрою України складають Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища, села. На їх основі формуються адміністративно-територіальні одиниці на підставі та в порядку, визначеним цим Законом. [2]

1.2 Реформа децентралізації

Адміністративно-територіальна реформа в Україні — адміністративна реформа, що полягала у наданні більших повноважень органам місцевого самоврядування (децентралізації) і зміні адміністративно-територіального поділу України. Відбувалася з 2015 до 2020 року. Замість понад 11 000 місцевих рад було сформовано 1469 територіальних громад. А замість 490 районів — 136 нових районів. Основні повноваження районних рад перейшли на нижчий (ради громад) і вищий (обласні ради) рівні.

Адміністративно-територіальна реформа є найважливішою частиною реформи децентралізації в Україні — комплексу змін до законодавства, основною метою якого є передача значних повноважень і коштів від центральних органів влади органам місцевого самоврядування.

Адміністративно-територіальна реформа в Україні належить до найбільш

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		9

успішних у Центральній та Східній Європі з точки зору досягнення значної частки об'єднань, що ґрунтувалися на добровільних домовленостях органів місцевої влади.[3]

Мета реформи - формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади для створення і підтримки повноцінного життєвого середовища для громадян, надання високоякісних та доступних публічних послуг, становлення інститутів прямого народовладдя, узгодження інтересів держави та територіальних громад.

Реформа передбачає відповідальність органів місцевого самоврядування перед жителями – за ефективність своєї роботи, а перед державою – за її законність.

Ключові результати

В Україні процес децентралізації розпочато 2014 року з прийняттям Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні (01.04.2014), законів України «Про співробітництво територіальних громад» (17.06.2014), «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (05.02.2015) та змін до Бюджетного і Податкового кодексів – щодо фінансової децентралізації.

Цей процес дозволив формувати відповідно до положень Європейської хартії місцевого самоврядування значний дієвий і спроможний інститут місцевого самоврядування на базовому рівні – об'єднані територіальні громади (ОТГ).

За 6 років реформи утворено 1070 ОТГ, у які добровільно об'єдналися 4882 громад. З них у 936 ОТГ відбулись перші місцеві вибори.

Урядом затверджено перспективні плани формування територій громад 24 областей, які 100% охоплюють територію областей.

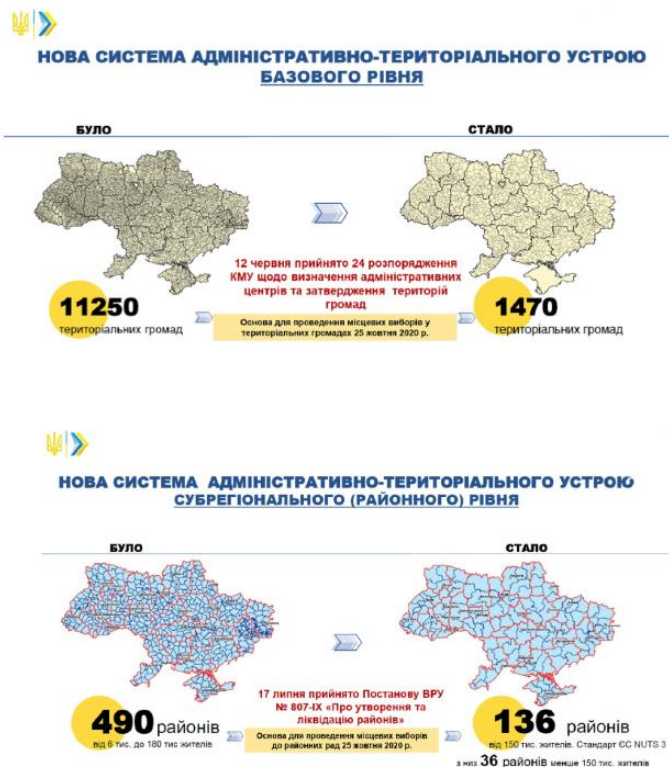
Площа утворених ОТГ становить майже 47% від загальної площі України. В ОТГ та містах обласного значення проживає понад 70% населення України .

Відповідно до прийнято Закону України від 16.04.2020 № 562-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад», Кабінетом Міністрів України визначено адміністративні центри та затверджено території 1470 спроможних

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		10

територіальних громад, у яких будуть проведені місцеві вибори у 2020 році на новій територіальній основі.

Завдяки запровадженню міжмуніципального співробітництва громади отримали можливість консолідувати зусилля та реалізовувати спільні проекти. Зокрема 1354 територіальних громад уклали 604 договори про співробітництво.

Мал. 1.1 Нова система адміністративно-територіального устрою

Ця інфографіка відображає структуру державної підтримки економічного і соціального розвитку територій України у 2020 році, із загальною сумою виділених коштів у розмірі 101,9 млрд грн. Дані представлені у вигляді кругової діаграми, де кожний сегмент відображає обсяг фінансування на конкретний напрямок. (рис 1.2)

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		11

Державна підтримка економічного і соціального розвитку територій в 2020 році

Рисунок 1.2 Державна підтримка економічного і соціального розвитку

Основні напрями фінансування:

Розвиток дорожньої інфраструктури – 61,1 млрд грн (найбільший обсяг фінансування), спрямований на будівництво, ремонт і модернізацію доріг.

Регіональний розвиток – 13,0 млрд грн, що включає підтримку місцевих ініціатив та програм розвитку регіонів.

Розвиток сільських територій – 5,0 млрд грн, що охоплює заходи для підвищення якості життя в сільській місцевості.

Розвиток у сфері охорони здоров'я – 4,8 млрд грн, зокрема на медичну інфраструктуру та боротьбу з пандемією COVID-19.

Розвиток соціальної інфраструктури – 4,4 млрд грн, зосереджений на модернізації закладів освіти, культури та спорту.

Розвиток транспортної інфраструктури – 2,8 млрд грн, пов'язаний з оновленням громадського транспорту та логістики.

Розвиток у сфері культури – 2,2 млрд грн, спрямований на збереження культурної спадщини і підтримку культурних заходів.

Енергоефективність – 2,0 млрд грн, витрачено на проекти енергозбереження і зменшення споживання енергії.

Екологічна безпека та сталий розвиток – 0,9 млрд грн, що включає

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		12

природоохоронні заходи.

Розвиток освітньої інфраструктури – 0,5 млрд грн, зосереджений на модернізації навчальних закладів.

Ці дані демонструють значний акцент на розвиток інфраструктури (як дорожньої, так і соціальної), що становить понад половину загального обсягу фінансування. Важливою складовою також є підтримка регіонального розвитку, сільських територій та сектору охорони здоров'я, що є критично важливим в умовах пандемії.

Інфографіка дає чітке уявлення про пріоритети державної політики у сфері економічного і соціального розвитку в 2020 році.

Що передбачає реформа?

Добровільне об'єднання та укрупнення територіальних громад

Реформа децентралізації дала поштовх до формування дієздатного та найбільш наближеного до громадянина інституту влади – місцевого самоврядування.

Добровільне об'єднання територіальних громад дозволило новоутвореним органам місцевого самоврядування дістати відповідні повноваження та ресурси, що їх раніше мали міста обласного значення.

Інтереси громадян, які мешкають на території об'єднаної громади, тепер представляють обраний голова, депутатський корпус та виконавчі органи ради громади, що забезпечують реалізацію наданих законом повноважень в інтересах громади. У населених пунктах, що увійшли до складу об'єднаної громади, право жителів на місцеве самоврядування та надання послуг громадянам забезпечують обрані ними старости.

Відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» збільшення та об'єднання громад здійснювалось шляхом добровільного об'єднання з урахуванням думки громадян. Обов'язковим при плануванні створення громад є визначення потенційних ресурсних можливостей громади для економічного та соціального розвитку і можливості забезпечити надання якісних послуг жителям.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		13

Фінансова децентралізація

Ефективне місцеве самоврядування та забезпечення ним поступального соціально-економічного розвитку відповідних територій має супроводжуватися збільшенням ресурсної та фінансової бази. Децентралізовані повноваження мають бути забезпечені відповідним ресурсом для якісного виконання.

Тому із внесенням змін до Податкового та Бюджетного кодексів, від 1 січня 2015 року місцевим самоврядуванням отримано більше фінансів для підвищення економічної спроможності.

Об'єднані громади здобули повноваження та ресурс, які мають міста обласного значення, зокрема – зарахування до місцевих бюджетів ОТГ 60% податку на доходи фізичних осіб на власні повноваження. Окрім того, на місцях повністю залишаються надходження від податків: єдиного, на прибуток підприємств і фінансових установ комунальної власності та податку на майно (нерухомість, земля, транспорт).

До того ж, ОТГ мають прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом (до реформи прямі відносини мали лише обласні та районні бюджети, бюджети міст обласного значення), для виконання делегованих державою повноважень їм надаються відповідні трансферти (дотації, освітня та медична субвенції, субвенція на розвиток інфраструктури громад тощо). Законодавчі зміни також надали право органам місцевого самоврядування затверджувати місцеві бюджети незалежно від дати прийняття закону про Державний бюджет.

Такі покращення вже дали перші помітні результати. Власні доходи місцевих бюджетів з 2014 по 2019 рік збільшилися на 200 млрд. грн. (з 68,6 млрд. грн. до 267 млрд. грн). Це — реальний інструмент впливу на досягнення результату та відповідальність за довіру громад.

Нові повноваження та можливості

Об'єднані територіальні громади, крім зростання власних фінансових можливостей, у результаті децентралізації мають й інші інструменти забезпечення економічного розвитку – здійснення зовнішніх запозичень, самостійне обрання установ з обслуговування коштів місцевих бюджетів відносно розвитку та власних

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		14

надходжень бюджетних установ. Децентралізовано повноваження у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства, органам місцевого самоврядування надано право самостійно визначати містобудівну політику.

Після прийняття низки законів щодо децентралізації повноважень і регулювання земельних відносин громади дістануть право розпоряджатися землями за межами населених пунктів. Верховною Радою України прийнято закони, які надають можливість децентралізувати частину повноважень ЦОВВ щодо надання базових адміністративних послуг: реєстрацію нерухомості, бізнесу, місця проживання особи – передавши їх на рівень громад.

Напрацьовані законопроекти, покликані чітко розмежувати повноваження у сфері освіти, охорони здоров'я, дозвілля, соціально-економічного розвитку, інфраструктури між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на кожному з територіальних рівнів адміністративно-територіального устрою держави.

Цілі та завдання

Сформувати нову територіальну основу для діяльності органів влади шляхом:

- визначення адміністративно-територіального устрою базового рівня для формування на новій територіальній основі спроможних територіальних громад;
- визначення адміністративно-територіального устрою субрегіонального (районного) рівня як територіальної основи для діяльності органів державної влади;
- визначення засад адміністративно-територіального устрою України, порядку створення, ліквідації, встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів відповідно до європейських стандартів;
- створення та адміністрування Державного реєстру адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів України в рамках виконання нової

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		15

бюджетної програми “Електронне урядування у сфері розвитку громад та територій України”.

Сформувати ефективне місцеве самоврядування та оптимальну систему територіальної організації влади на новій територіальній основі шляхом:

- закріплення реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні шляхом внесення відповідних змін до Конституції України.;
- розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, в тому числі щодо повноважень територіальних органів центральних органів виконавчої влади, їх підрозділів з урахуванням принципу субсидіарності та нової територіальної основи;
- впровадження збалансованої бюджетної моделі надходжень та витрат органів місцевого самоврядування на виконання власних та делегованих повноважень;
- переформатування місцевих державних адміністрацій відповідно до нової компетенції, основними повноваженнями яких буде забезпечення законності та правопорядку, додержання прав і свобод громадян, виконання державних і регіональних програм, забезпечення координації (взаємодії) діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади, здійснення адміністративного нагляду за законністю актів органів місцевого самоврядування;
- розвитку форм міжмуніципального співробітництва, зокрема щодо створення та діяльності міських агломерацій;
- вирішення питання щодо відкритості та прозорості адміністрування місцевих податків і зборів органами місцевого самоврядування;
- створення сприятливих правових умов для залучення жителів територіальних громад до прийняття управлінських рішень на місцях, розвиток форм місцевої демократії.
- створення та адміністрування Єдиного державного реєстру актів органів місцевого самоврядування в рамках виконання нової бюджетної програми “Електронне урядування у сфері розвитку громад та територій України”;

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		16

- створення та адміністрування Державного реєстру повноважень органів місцевого самоврядування в рамках реалізації нової бюджетної програми “Електронне урядування у сфері розвитку громад та територій України”. [4]

1.3 Аналіз вікової структури населення Вінницької області

Загальні демографічні показники:

- Загальна чисельність населення Вінницької області станом на 1 січня 2019 року становить **1 553 309 осіб**.

- Частка міського населення — 51%, сільського — 49%.

Вікова структура:

- **Діти 0–14 років:** Частка цієї групи у Вінницькій області становить **15,6%** від загальної чисельності населення, що є трохи вищим за середній показник по Україні (15,4%), але нижчим, ніж у Закарпатській області (20%).

- **Економічно активне населення (15–64 роки):** Основна частка населення області — **66,8%**, що відповідає середньому рівню по країні (67,8%).

- **Літні люди (60 років і старше):** У Вінницькій області ця група становить **23,9%**, що вище за середній рівень по Україні (23,4%).

Демографічне навантаження:

- Загальне демографічне навантаження у Вінницькій області — **680 осіб на 1000 осіб у віці 16–59 років**, де:

- 278 осіб — молодше 15 років,
- 402 особи — старше 60 років.

Цей показник трохи нижчий за середній по Україні (660).

Середній і медіанний вік населення:

- **Середній вік:** У Вінницькій області він становить **41,7 року**, що трохи вище середнього показника по Україні (41,6 року).

- **Медіанний вік:** Для населення Вінницької області медіанний вік дорівнює **41,5 року**, що також є показником старіння населення.

Порівняння з іншими регіонами:

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		17

Вінницька область демонструє збалансовану структуру міського і сільського населення, на відміну від таких регіонів, як Київська (більшість — міське населення) або Закарпатська (з переважанням сільського).

○ Рівень демографічного навантаження у Вінницькій області є помірним, тоді як найвищий рівень спостерігається у Чернігівській області (856 осіб на 1000 працездатного населення). [5]

1. Чисельність постійного населення по регіонах (за оцінкою)

	Чисельність населення, осіб			Питома вага у загальній чисельності населення, відсотків	
	все населення	міське	сільське	міського	сільського
Україна	41 983 564	29 017 892	12 965 672	69,1	30,9
Вінницька	1 553 309	792 690	760 619	51,0	49,0

Мал. 1.3 Чисельність постійного населення

Продовження табл. 2

	Усього, осіб	З них у віці:			
		0–14 років	0–15 років	0–17 років	15–64 роки

Міське населення

Україна	29 017 892	4 300 241	4 555 779	5 030 949	19 930 731
Вінницька	792 690	127 685	135 448	149 721	547 690

Мал. 1.4 Чисельність міського населення

Продовження табл. 2

	16–59 років	18 років і старше	60 років і старше	65 років і старше

Міське населення

Україна	17 687 816	23 986 943	6 774 297	4 786 920
Вінницька	488 320	642 969	168 922	117 315

Мал. 1.5 Чисельність міського населення

Продовження табл. 2

	Усього, осіб	З них у віці:			
		0–14 років	0–15 років	0–17 років	15–64 роки

Сільське населення

Україна	12 965 672	2 180 738	2 306 980	2 548 754	8 537 303
Вінницька	760 619	114 860	121 843	135 962	489 735

Мал. 1.6 Чисельність сільського населення

Продовження табл. 2

	16–59 років	З них у віці:		
		18 років і старше	60 років і старше	65 років і старше

Сільське населення

Україна	7 605 879	10 416 918	3 052 813	2 247 631
Вінницька	436 503	624 657	202 273	156 024

Мал. 1.7 Чисельність сільського населення

3. Структура постійного населення за окремими віковими групами по регіонах

	Усе населення	Питома вага у загальній чисельності, відсотків			
		населення у віці:			
		0–14 років	0–15 років	0–17 років	15–64 роки

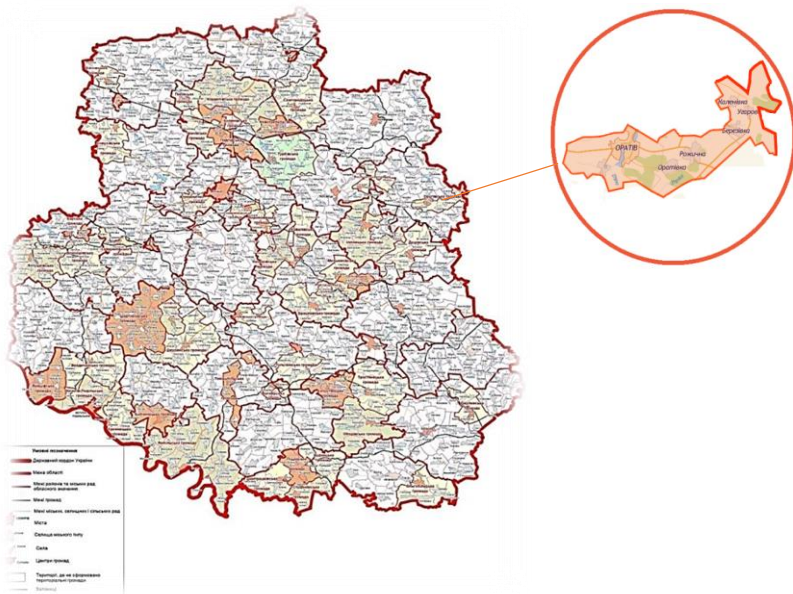
Україна	100,0	15,4	16,3	18,1	67,8
Вінницька	100,0	15,6	16,6	18,4	66,8

Мал. 1.8 Структура постійного населення за окремими віковими групами

Розділ II Загальні відомості про Оратівську територіальну громаду Вінницької області

2.1 Історична довідка Оратівської територіальної громади

Оратівська селищна громада — територіальна громада в Україні, у Вінницькому районі Вінницької області. Адміністративний центр — смт Оратів.

Площа громади — 100,51 км², населення — 3833 мешканці (2018).

Утворена 14 вересня 2016 року шляхом об'єднання Оратівської селищної ради та Рожичнянської, Угарівської сільських рад Оратівського району.

12 червня 2020 року до громади приєднані території Балабанівської, Великоростівської, Животівської, Зарудянської, Кожанської, Кошланівської, Лопатинської, Медівської, Новоживотівської, Оратівської, Осичнянської, Підвисоцької, Сабарівської, Скальської, Скоморошківської, Сологубівської, Стрижаківської, Фронтівської, Чагівської, Човновицької, Чернявської, Юшківцецької, Яблуновицької, Якимівської сільських рад Оратівського району.

Перша письмова згадка про селище датується 1448 роком. Історія регіону пов'язана зі зміною державних утворень: у 1672–1699 роках територія перебувала під владою Османської імперії, пізніше увійшла до складу Російської імперії у 1793 році. В радянський період Оратів став центром району з 1923 року.

У 2020 році в рамках адміністративно-територіальної реформи було утворено сучасну Оратівську громаду, до складу якої увійшли 52 населені пункти. Загальна площа громади становить 837,4 км², а чисельність населення — близько 18 782 осіб

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		20

Історичні події

У 1944 році в районі залізничної станції Оратів точилися запеклі бої, і лише 11 березня станція була звільнена.

У 1932–1933 роках Оратівщина постраждала від Голодомору, що стало однією з трагічних сторінок історії. [5]

2.3 Загальна характеристика територіальної громади

Із грудня 1979 року Оратівська селищна територіальна громада територіально входила до складу Оратівського району. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 727-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Вінницької області» було визначено, що до складу Оратівської селищної територіальної громади, із адміністративним центром у смт Оратів, уійшли: Балабанівська, Великоростівська, Животівська, Зарудянська, Кожанська, Кошланівська, Лопатинська, Медівська, Новоживотівська, Оратівська сільська, Осичнянська, Підвисоцька, Рожичнянська, Сабарівська, Скальська, Скоморошківська, Сологубівська, Стрижаківська, Фронтівська, Чагівська, Човновицька, Чернявська, Угарівська, Юшківецька, Яблуновицька, Якимівська сільські територіальні громади. Дещо пізніше, постановою Верховної Ради України від 17.07.2020 року № 807-ІХ «Про утворення та ліквідації районів», Оратівську селищну територіальну громаду було територіально віднесено до Вінницького району, Оратівський район був ліквідований.

Постановою Верховної Ради України від 15.07.2020 року № 795-ІХ «Про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році», на 25 жовтня 2020 року були призначені вибори депутатів місцевих рад та міських, селищних, сільських голів. За результатами цих виборів в Оратівській селищній територіальній громаді було обрано 26 депутатів та Оратівського селищного голову. Рішенням 1 сесії Оратівського селищної ради було визнано повноваження новообраних депутатів та Оратівського селищного голови.

Оратівська селищна територіальна громада розташована у північно-східній частині Вінницької області. Межує:

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		21

- зі сходу – із Київською та Черкаською областями;
- із півдня – із Черкаською областю;
- із заходу – із Іллінецькою та Липовецькою міськими територіальними громадами.

- із півночі – Погребищенською міською територіальною громадою.

Адміністративним центром громади є смт Оратів. Селище розташоване по обидва боки річки Живої, притоки р. Роська і віддалене від обласного центру на 90 км, на 180 км – від м. Київ та на 12 км – від найближчої залізничної станції Оратів.

Місцезнаходження селищної ради та її виконавчих органів:

вул. Героїв Майдану 78, 82, смт Оратів Вінницького району Вінницької області, 22600. Електронна адреса селищної ради: orativsr@ukr.net

Комунальні заклади, установи:

1. Комунальний заклад «Оратівський селищний Будинок дитячої творчості» (директор Гончарук І. І.)
2. Оратівська дитяча музична школа (директор Турченко Л. В.)
3. Оратівська дитячо-юнацька спортивна школа (директор Годованець Н. А.)
4. Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Оратівської селищної територіальної громади (директор Паламарчук В. П.)
5. Комунальний заклад «Оратівська селищна соціальна аптека» (директор Нагорна А. О.)
6. Комунальна установа «Оратівський районний трудовий архів» (завідувачка Лиманчук Л. Я.)
7. Комунальна установа «Оратівська районна редакція радіомовлення» (редактор Демчишин В. Б.)
8. Комунальний заклад «Оратівський центр культури та дозвілля» (директор Ліванська Т.В.)
9. Комунальний заклад «Публічна бібліотека Оратівської селищної ради»

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		22

(директор Дяченко О. В.)

10. Комунальна установа «Оратівський центр професійного розвитку педагогічних працівників» (директор Триконенко В. Н.)

11. Комунальна установа «Оратівський краєзнавчий музей» (директор Василенко О. Є.)

12. Комунальна установа «Оратівський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» (директор Саченко Н. М.)

13. Комунальний заклад «Оратівський селищний Центр соціальних служб» (директор Прилуцька Т. Л.)

Комунальні підприємства:

1. Комунальне некомерційне підприємство «Оратівська лікарня планового лікування» Оратівської селищної ради (директор Пашківська-Белеля Т. В.)

2. Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Оратівської селищної ради (директор Галушка О. І.)

3. Комунальне підприємство «Оратівкомунсервіс» (директор Сапіга А. М.)

2.4 Основні соціальні та економічні показники Оратівської селищної територіальної громади станом на 01.01.2024 року

Соціальні показники громади відображають демографічну ситуацію, розвиток освітніх, медичних та культурних установ. Станом на останні роки, чисельність населення має тенденцію до скорочення через міграцію та природне зменшення, що є типовим для сільських територій України. Громада активно працює над забезпеченням доступу до базових послуг, таких як освіта, охорона здоров'я та соціальний захист, модернізуючи школи та амбулаторії, а також залучаючи грантові кошти для підтримки місцевих ініціатив.

Економічний розвиток Оратівської громади переважно спирається на сільське господарство. Основу економіки складають вирощування зернових та технічних культур, а також тваринництво. Малі та середні підприємства відіграють важливу роль у забезпеченні робочих місць для місцевих жителів, хоча рівень безробіття залишається викликом. Останніми роками громада активно впроваджує

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		23

стратегії для залучення інвестицій, розвиток інфраструктури та підтримку підприємництва. Завдяки програмам децентралізації громада отримала можливості для більш ефективного управління фінансовими ресурсами, що сприяє розвитку місцевої економіки.[6]

Таблиця 2.1

Показники	Одиниця виміру	Кількісні показники
Загальна характеристика:		
Територія всього.	кв. км	836,7
в тому числі:	га	83670,4
- землі сільськогосподарського призначення	га	70306,9
- землі житлової та громадської забудови	га	2583,2
- землі лісового фонду	га	8105,8
- землі водного фонду	га	1210,6
- землі природоохоронного призначення	га	255,9
Населених пунктів	од.	52
Чисельність зареєстрованого населення всього,		18059
в тому числі:	чол.	
- сільського	чол.	18059
Кількість пенсіонерів (уточняється)	чол.	6450
Ринок праці		
Працездатне населення	чол.	11620
Середньорічна кількість працівників в усіх галузях економіки всього,	чол.	2900
в т.ч.		
- у сільському господарстві	чол.	720
- в малих підприємствах	чол.	890
Створено нових робочих місць	чол.	98
Ліквідовано робочих місць	чол.	89
Рівень зайнятості населення	%	25
Кількість зареєстрованих безробітних на кінець періоду	чол.	94
Рівень зареєстрованого безробіття	%	0,8
Рівень життя		
Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника	грн	11504
Середньомісячна заробітна плата одного працівника, зайнятого у сільському господарстві	грн	12380
Фонд оплати праці штатних працівників	тис. грн	400340
Валова додана вартість	млн. грн	1974,9
Виробнича сфера		

Продовження таблиці 2.1

Промисловість		
Промислових підприємств	од.	1
Обсяги реалізованої промислової продукції	млн грн	163,1
Сільське господарство		
Кількість сільськогосподарських формувань в тому числі:	од.	98
- фермерські господарства	од.	85
- господарські товариства (ТОВ, СТОВ)	од.	8
- приватні підприємства	од.	3
- виробничі кооперативи	од.	2
Валове виробництво продукції сільського господарства по с/г господарствах (діючі ціни):	млн грн	1768,2
в т.ч. - рослинництво	млн грн	1650,2
- тваринництво	млн грн	118,0
Виробництво основних видів продукції рослинництва сільськогосподарськими формуваннями:		
- зернові культури/врожайність	тис. тонн/ц/га	164,9/74,0
- цукрові буряки	тис. тонн/ц/га	30,8/457
- соняшник	тис. тонн/ц/га	33,5/32,1
Виробництво продукції тваринництва с/г формуваннями:		
- м'яса	ТОНН	1100
- молока	ТОНН	4500
- середній надій на 1 корову	КГ	5597
Поголів'я ВРХ у с/г підприємствах всього,	ГОЛ.	1680
в тому числі:		
- корови	ГОЛ.	804
- свині	ГОЛ.	7420
Сфера послуг		
Обсяг реалізованих платних послуг – всього (розрахунково):	млн грн	3,2
в тому числі:		
населенню	млн грн	3,1
Обсяг послуг, реалізованих населенню, на 1 особу	грн	162,5
Кількість суб'єктів надання послуг, в тому числі:	од.	21
- перукарень	од.	6
- швейних майстерень	од.	3
- перевізники	од.	5
- СТО	од.	7
Роздрібний товарооборот – всього	млн грн	40,4

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Продовження таблиці 2.1

- на одну особу	грн	2116
Кількість об'єктів роздрібної торгівлі всього, в тому числі:	од.	164
- продовольчих товарів	од.	35
- промислових товарів	од.	38
- змішані	од.	73
- кафе	од.	6
- аптеки	од.	7
- АГЗС	од.	4
- ринок	од.	1
Перевізників	од.	5
Виконано перевезень (розрахунково)	тис. пас.	190
Наявність автомобільних доріг - всього	км	850
в т.ч.		
- загальнодержавного значення	км	42,9
- загального користування місцевого значення	км	141,0
- загального користування обласного значення	км	132,5
- місцевих доріг комунальної власності	км	533,6
Підприємництво		
Кількість малих підприємств	од.	87
Кількість фермерських господарств	од.	85
Кількість ФОП	од.	532
Освіта		
Потужність закладів дошкільної освіти	місць	687
Кількість дітей, що відвідують дитячі садочки	чол.	400
Кількість педагогічних працівників ДНЗ	од.	55
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів	од.	16
в тому числі:		
- ліцеї/з них є опорними	од.	8/4
- гімназії	од.	7
- початкова школа	од.	1
Кількість учнів, які навчаються в ЗЗСО	осіб	1701
Кількість учнів/педагогічних працівників, які підвозяться в ЗЗСО	осіб	505/36
Кількість шкільних автобусів	од.	11
Кількість педагогічних працівників ЗЗСО	од.	286
Заклади позашкільної освіти	од.	2
в тому числі:		
- Будинок дитячої творчості (БДТ)	од.	1
Кількість гуртків/груп, які працюють в БДТ	од.	17/27
Кількість дітей, які займаються в гуртках БДТ	чол.	300
Кількість працівників БДТ	чол.	8
- Дитячо-юнацька спортивна школа (ДЮСШ)	од.	1

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Продовження таблиці 2.1

Кількість філій ДЮСШ	од.	6
Кількість працівників ДЮСШ	чол.	11
Кількість спортивних секцій/олімпійських видів спорту, які культивуються в ДЮСШ	од.	27/5
Кількість дітей, які займаються в ДЮСШ	чол.	328
Фізична культура і спорт:		75
- стадіони	од.	1
- футбольні поля	од.	11
- спортивні майданчики	од.	46
- спортзали	од.	17
Культура		
Кількість клубних закладів, в тому числі:	од.	37
- Оратівський Центр культури і дозвілля	од.	1
- сільських клубів	од.	19
- сільських Будинків культури	од.	17
Кількість працюючих всього, В тому числі :	чол.	56
- Оратівський Центр культури і дозвілля	чол.	15
- сільські клуби, Будинки культури	чол.	41
Клубних творчих колективів культури, в тому числі:	од.	122
- фольклорно-етнографічні	од.	9
- народно-аматорські	од.	10
- дитячий зразковий хореографічний колектив «Веселкова мрія»	од.	1
- дитяча зразкова студія образотворчого мистецтва «Юний художник»	од.	1
- народна аматорська студія флористики «Чарівниця»	од.	1
Кількість бібліотечних закладів всього, в тому числі:	од.	26
- Публічна бібліотека смт Оратів	од.	1
- сільські бібліотеки	од.	25
Кількість працюючих всього, в тому числі:	чол.	32
- Публічна бібліотека смт Оратів	чол.	7
- сільські бібліотеки	чол.	25
Кількість музеїв/працівників	од./ чол.	1/5
Дитяча музична школа/ працівників	од./ чол.	1/19
- кількість класів/учнів	од./учнів	
Охорона здоров'я		
Кількість медичних закладів всього:		2

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		27

Продовження таблиці 2.1

в т.ч.		
- Лікарень (КНП «Оратівська лікарня планового лікування» Оратівської селищної ради	од.	1
Потужність КНП всього, в тому числі:	ліжок	50
- терапевтичне відділення	ліжок	25
- паліативне відділення	ліжок	15
- хірургічне відділення	ліжок	10
Кількість працюючих, в тому числі:	чол.	104
- лікарів	чол.	20
- середнього медичного персоналу	чол.	48
- обслуговуючого персоналу	чол.	36
Середня кількість пролікованих хворих на рік	чол.	2454
- Поліклінічне відділення КНП	од.	1
Потужність відвідувань на зміну	чол.	150
Середня кількість відвідувань на рік	чол.	37509
Бюджет КНП	тис. грн	33878
- КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Оратівської селищної ради	од.	1
Потужність КНП відвідувань на зміну	чол.	324
Надано послуг всього, в тому числі:	чол.	135558
- проліковано: в стаціонарі/на дому	чол.	1642/1918
Кількість працюючих, в тому числі:	чол.	109
- лікарів	чол.	13
- середнього/молодшого медичного персоналу	чол.	57/21
- спеціалістів та персоналу	чол.	18
Бюджет КНП	тис. грн	18075,2
Кількість амбулаторій загальної практики - сімейної медицини	од.	5
Кількість працюючих	чол.	49
Кількість ФП	од.	34
Кількість працюючих	чол.	46
Бюджет		
Надходження від СПД громади до державного бюджету	тис. грн	32476,6
Доходи бюджету: Зведений бюджет громади всього:	тис. грн	225197,3
в тому числі: - власні і закріплені доходи	тис. грн/%	140961,4/62,6

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

- субвенції	тис. грн/%	58298,3/25,9
- дотації	тис. грн/%	25937,6/11,5
Структура доходів	тис. грн/%	140961,4/100
- єдиний податок	тис. грн/%	25068,8/17,8
- місцеві податки і збори	тис. грн/%	47132,2/33,4
- податок на майно	тис. грн/%	22063,4/15,6
- власні надходження бюджетних установ	тис. грн/%	5516,9/3,9
- акцизний податок	тис. грн/%	3823,8/2,7
- екологічний податок	тис. грн/%	82,6/0,01
- інші	тис. грн/%	36159/25,7
- адміністративні збори і платежі	тис. грн/%	991,1/0,7
- інші надходження	тис. грн/%	123,6/0,1
Видатки бюджету	тис. грн/%	219872,8/100
- освіта	тис. грн/%	119799,4/54,5
- охорона здоров'я	тис. грн/%	13501/6,1
- культура	тис. грн/%	8674,9/3,9
- соціальний захист та соціальне забезпечення	тис. грн/%	12842,6/5,8
- економічна діяльність	тис. грн/%	20746,4/9,4
- житлово-комунальне господарство	тис. грн/%	8911,7/4,1
- фізична культура і спорт	тис. грн/%	1687,5/0,9
- інші видатки	тис. грн/%	33709,3/15,3

Розділ III Аналіз культурно-побутового обслуговування Оратівської територіальної громади Вінницької області

3.1 Загальні відомості про культурно-побутове обслуговування

Культурно-побутове обслуговування є важливою складовою соціальної інфраструктури, яка визначає якість життя населення та сприяє гармонійному розвитку регіону. Це включає в себе забезпечення доступу до закладів культури (бібліотек, будинків культури, клубів, музеїв), спортивних установ, а також підприємств сфери побутових послуг, які надають задовольняють повсякденні потреби громадян. Розвиток цієї сфери тісно пов'язаний із загально економічною ситуацією в країні, фінансуванням з місцевих бюджетів та підтримкою державних програм.

У сільській місцевості культурно-побутове обслуговування виконує роль не лише забезпечення дозвілля, а й збереження культурної спадщини та національних традицій. Наприклад, функціонування будинків культури та клубів дозволяє проводити свята, ярмарки, концерти, що об'єднують громади. Проте, незважаючи на це, зношеність матеріально-технічної бази та обмежене фінансування залишаються одними з головних викликів. У багатьох громадах бракує сучасного обладнання для проведення культурних заходів, а самі приміщення потребують капітального ремонту.

Побутове обслуговування, своєю чергою, охоплює перукарські послуги, ремонт одягу та взуття, електроніки, послуги пральні тощо. У сільських громадах доступ до цих послуг часто є обмеженим через відсутність фахівців або підприємств, які їх надають. Водночас, поширення мобільних послуг (наприклад, виїзних майстерень) дозволяє частково вирішити ці проблеми.

Значна роль у модернізації культурно-побутового обслуговування належить впровадженню сучасних технологій. Наприклад, відкриття інтерактивних бібліотек, де можна користуватися електронними ресурсами, або створення сучасних коворкінг-центрів на базі будинків культури сприяють підвищенню зацікавленості молоді у відвідуванні таких закладів.

Культурно-побутове обслуговування також є індикатором соціального

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		30

благополуччя. Високий рівень доступу до культурних і побутових послуг позитивно впливає на рівень задоволеності життям, сприяє залученню інвестицій і розвитку людського капіталу. Важливою складовою ефективного розвитку цієї сфери є співпраця місцевих органів влади, бізнесу та громадськості для пошуку нових підходів і залучення додаткових ресурсів.

Розвиток цієї сфери залишається викликом для багатьох громад, проте її підтримка є ключовою умовою сталого соціально-економічного зростання та інтеграції культурних і побутових послуг у сучасний суспільний устрій. [7]

3.1.1 Загальна структура мережі культурно-побутового обслуговування територіальної громади

Формування структури сельбищної території, житлових районів та мікрорайонів залежить від ефективної системи культурно-побутового обслуговування населення. Правильна організація таких послуг забезпечує задоволення потреб мешканців у різних видах обслуговування.

Щоб заклади обслуговування залишалися доступними для всього населення міста, важливо рівномірно розподілити їх по території. Крім того, необхідно розробити структурну систему розташування закладів, яка буде узгоджена з планувальною структурою населеного пункту. Частота відвідування закладів визначає їх розташування: ті, які використовуються часто, мають бути ближчими до користувачів, тоді як заклади з менш частими відвідуваннями можуть обслуговувати більшу територію. Система обслуговування повинна включати сельбищні, промислові зони та передмістя.

У сучасному проектуванні населених пунктів широко застосовується ступінчаста система обслуговування. Цей підхід передбачає поділ культурно-побутових закладів на групи (ступені) залежно від їх розташування та масштабу обслуговування. Суть ступінчастої системи полягає у створенні послідовної структури закладів, які обслуговують певну кількість населення та органічно інтегруються в планування міської території.

Розташування закладів залежить від їх функціонального призначення:

Об'єкти загальноміського значення переважно розташовуються у центрі міста.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		31

Заклади районного та мікрорайонного рівня розміщуються у безпосередній близькості до районів, які вони обслуговують.

Цей підхід дозволяє забезпечити збалансований розвиток території та раціональне використання ресурсів для задоволення потреб населення.

Об'єкти мережі установ і підприємств культурно-обслуговування охоплюють: - навчально – виховні установи; - установи культури, мистецтва та культові споруди; - установи охорони здоров'я, спортивні та фізкультурно – оздоровчі, масового відпочинку і туризму; - підприємства торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування та комунального господарства.

Сукупність мереж установ і підприємств обслуговування утворює єдину систему обслуговування, яка є важливим елементом соціальної інфраструктури міських і сільських поселень. Основною вимогою до розміщення цих установ та підприємств обслуговування в поселеннях є створення зручних умов для одержання населенням необхідного виду, рівня та якості послуг. Це потребує вирішення містобудівних завдань розміщення одного чи комплексу установ та підприємств обслуговування з урахуванням величини міста.

Об'єкти обслуговування залежно від характеру, кількості та рівня розвитку їх послуг, частоти звернення населення до них поділяються на установи і підприємства повсякденного, періодичного та епізодичного обслуговування.

До об'єктів з повсякденним обслуговування належать установи і підприємства, якими населення користується щоденно. До них належать: дитячі ясла і садки, школи, продовольчі й промтоварні магазини, їдальні, кафе, аптеки, ательє побутового обслуговування (ремонтні майстерні, приймальні пункти). Це – установи мікрорайону, радіус обслуговування їх приймається в межах 350...500 м.

Повсякденне обслуговування населення всередині мікрорайону здійснюють також установи груп житлових будинків з радіусом обслуговування до 200 м.

До установ періодичного попиту належать : будинки культури, клуби, кінотеатри, бібліотеки, торговельні центри, ресторани, установи зв'язку (пошта, телеграф), поліклініки, пологові будинки і районні лікарні, спортивні центри (спортивні зали, плавальні басейни, спортивні тренувальні майданчики).

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		32

Це – установи житлового району, радіус обслуговування їх становить 1000...1200 м, що дозволяє дійти до них пішки за 15...20 хв, не користуючись послугами транспорту.

До установ епізодичного попиту належать: адміністративні й господарські заклади, палаци культури, музеї, виставки, театри, цирки, концертні зали, великі кінотеатри, міські спортивні центри (стадіони, плавальні басейни, водні станції), міські торговельні центри, спеціалізовані лікарні й медичні центри, наукові й навчальні центри. Всі ці заклади мають загальноміське, обласне, а іноді й державне значення. Під'їзд до них здійснюється засобами масового транспорту.

Навчально – виховні установи До них відносяться: дитячі дошкільні установи (дитячі садки, ясла-садки), школи (початкові, неповні середні, середні загальноосвітні школи, школи-інтернати при загальноосвітніх школах, станція юних натуралістів, дитяча школа мистецтв, музична школа, проф.-тех. училища, середні спеціальні навчальні заклади, вищі навчальні заклади. Рівень забезпеченості дітей дошкільними установами приймається в межах 85 %, у тому числі для дитячих ясел-садків з денним перебуванням дітей — 70 %, для дитячих ясел-садків цілодобового перебування дітей, спеціалізованих та оздоровчих - 15 %.

[8]

3.2 Характеристика мережі навчально виховних установ територіальної громади

Доступність позашкільної освіти.

Сьогодні 61,5% дітей в Україні, віком від 3 до 18 років, не охоплені позашкільною освітою. Спостерігається нерівномірність доступу до позашкільної освіти в місті та в сільській місцевості. Із загальної кількості дітей, які здобувають позашкільну освіту, 91% здобуває її в містах і лише 9% – у сільській місцевості, що становить 12% загальної кількості дітей, які там проживають 4 . Відсутність на місцях бачення перспектив і можливостей її розвитку, вузьке сприйняття позашкільної освіти як способу проведення дозвілля, а не як потенціалу для розвитку особистості та набуття життєво важливих компетентностей, обумовлює неперіоритетність позашкільної освіти для органів місцевого самоврядування та

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		33

змушує місцеву владу йти на непопулярні кроки з оптимізації мережі закладів шляхом їх ліквідації без забезпечення можливості альтернативних варіантів здобуття позашкільної освіти, особливо в малонаселених пунктах. Водночас недостатнє залучення дітей до позашкільної освіти провокує соціальні ризики – поширення в дитячому середовищі, не залученому до змістовного дозвілля, антисоціальних і девіантних проявів (безпритульності, бездоглядності, злочинності, шкідливих звичок, кіберзалежності тощо), погіршення стану здоров'я. У статті 14 Закону України «Про освіту» (від 05.09.2017 №2145-VIII) визначено, що органи місцевого самоврядування створюють умови для доступності позашкільної освіти шляхом формування, утримання та розвитку мережі закладів позашкільної освіти, відповідно до освітніх, культурних, духовних потреб і запитів населення. Здобуття позашкільної освіти забезпечується закладами позашкільної освіти різних типів, форм власності та підпорядкування, іншими закладами освіти, сім'єю, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами, організаціями та іншими юридичними і фізичними особами. Фінансування позашкільної освіти здійснюється за кошти засновника, державного та/або місцевих бюджетів, батьків та з інших джерел, не заборонених законодавством. Законом України «Про позашкільну освіту» (від 22.06.2000 №1841-III) в статті 22 визначається, що норма годин на одну тарифну ставку керівників гуртків, секцій, студій, клубів, творчих об'єднань закладу позашкільної освіти незалежно від підпорядкування, типу і форми власності, а також педагогічних працівників мистецьких шкіл становить 18 навчальних годин на тиждень. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад» (від 6.05.2001 №433), середня наповнюваність гуртків, груп, секцій, відділень, відділів, студій та інших творчих об'єднань у позашкільному навчальному закладі становить здебільшого 10-15 вихованців, учнів і слухачів. За умови роботи одного гуртка мінімум 4 години на тиждень із кожною групою, наявність не менше ніж 10 ставок керівників гуртків на 1 000 учнів може бути достатньою для залучення до позашкільної освіти до 50% дітей віком від 5 до 18 років.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		34

Підвезення учнів і вчителів. Показник досягнення: Забезпечено належне та безпечне підвезення всіх учнів і вчителів до закладів освіти та додому, згідно з потребами. 100% автомобільних доріг для підвезення учнів і вчителів мають тверде покриття та належний транспортно-експлуатаційний стан. У рамках формування спроможної освітньої мережі та з метою забезпечення належних умов для отримання учнями доступної та якісної освіти на території об'єднаної територіальної громади, відповідно до Законів України «Про освіту» (від 05.09.2017 №2145-VIII), «Про загальну середню освіту» (від 16.07.2019 №2704-VIII), «Про дошкільну освіту» (від 11.07.2001 №2628-III), «Про місцеві державні адміністрації» (від 09.04.1999 №586-XIV), постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про освітній округ та опорний заклад освіти» (від 19.07.2019 №532) та «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту» (від 18.02.1998 №176), органи місцевого самоврядування повинні забезпечувати пільговий проїзд учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників до місця навчання і додому у визначених ними порядку та розмірах, за рахунок видатків відповідних місцевих бюджетів. Перевезення здійснюються із забезпеченням доступності відповідного транспорту для осіб із порушенням зору, слуху, опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення. Для організації безпечного підвезення учнів та педагогічних працівників відповідний орган місцевого самоврядування визначає спосіб, у який здійснюється підвезення, та забезпечує підвезення. Відповідно до пункту 6 Положення про освітній округ та опорний заклад освіти, обов'язковим критерієм для визначення опорного закладу є наявність і зручність автомобільних доріг із твердим покриттям для забезпечення безпечного підвезення здобувачів освіти і педагогічних працівників до місця навчання, роботи та місця проживання. Залежно від наявних інфраструктурних умов, матеріально-технічного забезпечення та фінансової спроможності для забезпечення підвезення учнів та педагогічних працівників можуть використовуватися: – шкільні автобуси (власні або на умовах спонсорської допомоги); – транспортні засоби, орендовані у суб'єктів підприємницької діяльності; – транспортні засоби, орендовані у рад відповідних

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		35

адміністративно-територіальних одиниць; – перевезення учнів на громадському транспорті місцевого сполучення (що часто ускладнено за відсутності належних місцевих транспортних сполучень, доріг і відповідних маршрутів). Незалежно від форми власності, автобуси для підвезення учнів і вчителів повинні відповідати вимогам Національного стандарту України (ДСТУ 7013:2009 «Автобуси спеціалізовані для перевезення школярів. Технічні вимоги»), зокрема й спеціальні шкільні автобуси для перевезення дітей з обмеженими фізичними можливостями, що пересуваються на кріслах колісних. Одним із поширених варіантів підвезення учнів є шкільні автобуси, хоча здійснювати підвезення можна й іншими транспортними засобами. Вимоги, методичні рекомендації та порядок використання шкільних автобусів на державному рівні розробляли відповідно до Державної цільової соціальної програми «Шкільний автобус», реалізація якої завершилася у 2015 році. Розберемо докладніше найпоширеніші варіанти перевезень учнів та педагогічних працівників: а) Використання власного автобуса, який перебуває на балансі освітнього закладу або засновника закладу освіти. Переваги власного автобуса: • шкільний автобус спеціально обладнаний для учнів; 40 • постійно їздить за встановленим маршрутом саме для потреб підвезення дітей та педагогічних працівників; • завжди доступний, також може використовуватися і для підвезення дітей для участі в позашкільних заходах, урочистих подіях, спортивних змаганнях, в учнівських олімпіадах, складанні ЗНО тощо. Однак варто зазначити, що утримання шкільного автобуса передбачає цілу низку витрат і зобов'язань, які має взяти на себе балансоутримувач автобуса: – планові витрати: поточні та періодичні витрати на обслуговування, страхові внески (за транспортний засіб, за водія), витрати на паливо та мастильні матеріали (вартість може змінюватися протягом року), плановий технічний огляд, заробітна плата водія (зокрема і в канікулярний період чи у дні, коли рейсів здійснюється менше); – позапланові витрати: ремонт транспортного засобу (в разі несправності автобуса чи ДТП), підміна водія в разі його хвороби тощо; – утримання належного місця стоянки автобуса; – забезпечення його технічного обслуговування та необхідних умов для підготовки до рейсів транспортного засобу та щоденного медичного

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		36

огляду водія тощо; – наявність зручного розташування АЗС та станції технічного обслуговування; – наявність у штаті водія (водіїв) та оплата праці, включно з періодом канікул. Обмежений термін використання транспортних засобів зумовлює необхідність їх періодичної заміни, і часто учні змушені їздити на технічно та морально застарілих автобусах 14-15-річної давнини, що інколи небезпечно. Плануючи закупівлю автобусів, під час проведення конкурсних торгів необхідно надавати перевагу вітчизняним виробникам – з новими, технічно справними автобусам, які відповідають екологічним нормам не нижче рівня Євро-5. Контроль за цільовим використанням шкільних автобусів, за дотриманням законодавства щодо організації перевезень дітей і педагогів шкільними автобусами здійснює начальник органу управління освіти та керівник загальноосвітнього навчального закладу. б) Орендований транспорт Альтернативою шкільним автобусам для підвезення учнів і вчителів до школи та назад до дому є оренда автобусів. Для використання орендованого транспорту замовник транспортних послуг (керівник навчального закладу, засновник) і перевізник (власник транспортного засобу) визначають маршрути перевезення, складають схеми маршрутів та розклад руху, укладають письмовий договір про перевезення. Для забезпечення безпечного підвезення замовнику необхідно пересвідчитися в тому, що перевізник: – має ліцензію на здійснення господарської діяльності з надання послуг із перевезення пасажирів і вантажів, відповідно до видів робіт, визначених Законом України «Про автомобільний транспорт». – має ліцензійні картки на кожен автобус, інші документи, передбачені законодавством України; – залучає для шкільних перевезень водіїв транспортних засобів, які мають стаж керування автобусом не менше ніж п'ять років. Також необхідно пересвідчитися, що перевізник (власник транспортного засобу) дотримується вимог: – проводити комісійне обстеження стану автомобільних доріг, пунктів посадки та висадки 41 дітей із залученням органів Державної автомобільної інспекції та дорожніх організацій; – встановлювати на маршрутах спеціальні знаки зупинки із зазначенням часу проходження автобусів, які здійснюють перевезення дітей; – проводити плановий технічний огляд і ремонт автобуса; – забезпечувати

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		37

страхування транспорту та водія; – забезпечувати проведення медичних оглядів водіїв, які здійснюють перевезення дітей, перед виїздом на рейс; – проводити передрейсовий контроль технічного та санітарного стану автобуса безпосередньо перед виїздом; – проводити інструктаж водія з безпеки дорожнього руху; – забезпечити водія необхідними документами та ін. Вартість послуг для орендованого транспорту залежить від кількості місць у транспорті, що надається, та відстані за маршрутом, а також і від відстані, пройденої від місця постійної дислокації транспортного засобу (автобази) до початку робочого маршруту. Зазвичай вартість розраховується поденно. Договір укладається на пів року або на календарний рік. Залежно від цих умов, вартість використання орендованих автобусів може бути зіставною із утриманням власних шкільних автобусів. Але частіше вона є суттєво меншою, особливо якщо транспорт знаходиться неподалік початку маршруту до школи. Вартість може бути й вища, якщо транспорт перебуває далеко від школи, яка його наймає. Але якщо врахувати вартість купівлі нового автобуса, подальшу його експлуатацію, вартість послуг для орендованого транспорту очевидно менша. На практиці використання орендованого транспорту може бути суттєво економнішим як у загальних, так і в поточних витратах, адже в разі орендованого транспорту ціна зазвичай фіксується на тривалий період часу, вся відповідальність за наявність чи термінову заміну автобуса, водія, технічний стан, огляд, обслуговування, страхування, ведення документації тощо покладаються на перевізника, тоді як громада/школа лише користуються необхідними послугами. Новоствореним об'єднаним громадам, перед якими стоїть питання вирішення підвезення учнів і педагогічних працівників, особливо під час формування шкільної мережі та створення опорних шкіл і філій, варто розглядати варіант оренди транспорту для послуг підвезення, якщо для цього є відповідні умови. Наступна важлива умова безпечного підвезення учнів і педагогічних працівників – 100% автомобільних доріг повинні мати тверде покриття та належний транспортно-експлуатаційний стан. Треба зазначити, що виконання цих вимог значно сприятиме розвитку загальної дорожньої інфраструктури громади. Для цього органами місцевого самоврядування може бути розроблена Програма

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		38

створення безпечної мережі маршрутів підвезення учнів і вчителів, планування будівництва та відновлення дорожньої мережі з урахуванням оптимальної маршрутизації перевезення, що реалізовується, зокрема, і в рамках формування спроможної мережі закладів освіти. Основними завданнями такої Програми є: – забезпечення транспортними засобами (придбання або орендування автобусів для забезпечення в сільській місцевості регулярного та безоплатного перевезення учнів, дітей і педагогічних працівників); – закріплення автобусів за навчальними закладами, насамперед опорними школами; – розроблення маршрутів підвезення (наявних і перспективних); 42 – планування будівництва та відновлення дорожньої мережі з урахуванням маршрутизації перевезення учнів. Для забезпечення підвезення учнів і педагогічних працівників до місць навчання, роботи та в зворотному напрямку, розробляється та затверджується транспортний маршрут або маршрути, які можуть змінюватися у зв'язку з оптимізацією мережі закладів освіти. Розробляючи кожен окремий маршрут, важливо брати до уваги: – дорожні умови (транспортно-експлуатаційний стан покриття дорожньої мережі); – наявність кваліфікованих водіїв; – регулярні витрати на підтримку роботи системи шкільних автобусів (страхування, вартість пального, утримання транспортних засобів). Реалізація Програми має передбачати співпрацю органів місцевого самоврядування з органами виконавчої влади, територіальними підрозділами центральних органів виконавчої влади, суб'єктами господарської та підприємницької діяльності, згідно з чинним законодавством і державними соціальними стандартами. [9]

На території Оратівської територіальної громади розташовано:

Заклади загальної середньої освіти Оратівської територіальної громади - 16, заклади дошкільної освіти Оратівської територіальної громади - 8.

Кількість дітей станом на 01 січня 2024 року в закладах освіти, закладах дошкільної освіти громади, закладах професійної (професійно-технічної) освіти та діти, які перебувають на домашньому вихованні, ВПО (територія обслуговування) - близько 2600 чол.

Кількість проведених комплексних психолого - педагогічних оцінок

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		39

розвитку дитини в 2021 році - 44, в 2022 році - 38, в 2023 році - 34.

Кількість осіб, які перебувають на обліку в Інклюзивно-ресурсному центрі - 83.

									Арк.
									40
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

Повна назва	Скорочена назва	Статус	Тип закладу
Балабанівський ліцей Вінницького району Вінницької області	Балабанівський ліцей	працює	ліцей
Великоростівська філія Чагівського ліцею Вінницького району Вінницької області	Великоростівська філія	призупинено	ліцей
Дібровинецька філія Оратівського ліцею Вінницького району Вінницької області	Дібровинецька філія	працює	ліцей
Животівська гімназія Вінницького району Вінницької області	Животівська гімназія	працює	гімназія
Кожанська філія Чагівського ліцею Вінницького району Вінницької області	Кожанська філія	працює	ліцей
Кошланська гімназія Вінницького району Вінницької області	Кошланська гімназія	працює	гімназія
Лопатинська гімназія Вінницького району Вінницької області	Лопатинська гімназія	працює	гімназія
Медівська гімназія Вінницького району Вінницької області	Медівська гімназія	працює	гімназія
Новоживотівський ліцей Вінницького району Вінницької області	Новоживотівський ліцей	працює	ліцей
Оратівська початкова школа Вінницького району Вінницької області	Оратівська початкова школа	працює	початкова школа
Оратівський ліцей Вінницького району Вінницької області	Оратівський ліцей	працює	ліцей
Скальська гімназія Вінницького району Вінницької області	Скальська гімназія	працює	гімназія

									Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					41

Скоморошківський ліцей Вінницького району Вінницької області	Скоморошківський ліцей	працює	ліцей
Фронтівський ліцей Вінницького району Вінницької області	Фронтівський ліцей	працює	ліцей
Чагівський ліцей Вінницького району Вінницької області	Чагівський ліцей	працює	ліцей
Чернявський ліцей Вінницького району Вінницької області	Чернявський ліцей	працює	ліцей
Якимівський ліцей Вінницького району Вінницької області	Якимівський ліцей	працює	ліцей

Оратівська територіальна громада Вінницької області включає декілька закладів дошкільної освіти (ЗДО), які забезпечують виховання і розвиток дітей перед початком шкільного навчання. На території громади функціонує 10 закладів ЗДО, зокрема:

Таблиця 3.2

		к-ть дітей	проектна кількість
1	Заруддя		
2	Чагівський ЗДО	45	45
3	Вербівка		
4	Скоморошківський ЗДО	15	20
5	Животівка		
7	Осична	11	16
8	Балабанівський ЗДО	19	45
9	Новоживотівський ЗДО	49	
10	Оратівський ЗДО	173	160
11	Скальський ЗДО	10	25
	Всього	322	311

3.3 Характеристика мережі лікувально-профілактичних закладів територіальної громади

Міністерство охорони здоров'я України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, а також захисту населення від інфекційних хвороб, протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально небезпечним захворюванням, попередження та профілактики неінфекційних захворювань, забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах:

- епідеміологічного нагляду (спостереження), імунопрофілактики, промоції здорового способу життя та запобігання факторам ризику, попередження та зниження рівня вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення, безпеки харчових продуктів, регламентації факторів середовища життєдіяльності населення, гігієнічної регламентації небезпечних факторів, створення національної системи крові, управління системою якості щодо безпеки крові, біологічної безпеки та біологічного захисту, боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів, реагування на небезпеки для здоров'я та надзвичайні стани в сфері охорони здоров'я, а також забезпечення формування державної політики у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення;
- розвитку медичних послуг, впровадження електронної системи охорони здоров'я, забезпечення державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення;
- технічного регулювання медичних виробів, медичних виробів для діагностики *in vitro*, активних медичних виробів, які імплантують, косметичної продукції;
- забезпечення населення якісними, ефективними та безпечними лікарськими засобами, створення, виробництва, контролю якості та реалізації лікарських засобів, медичних імунобіологічних препаратів, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, а також безпечних медичних виробів та косметичної продукції;
- розвитку кадрового потенціалу системи охорони здоров'я, вищої медичної, фармацевтичної освіти та науки.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		43

Обов'язки лікарів первинної ланки (**сімейний лікар**, терапевт, педіатр):

- Безпосереднє надання первинної медичної допомоги пацієнтам.
- Формування та контроль виконання плану обстежень та лікування, аналіз результатів досліджень, призначення медичних препаратів та інших лікувальних заходів.
- Надання медичної допомоги пацієнтам у невідкладному стані.
- Направлення відповідно до медичних показань пацієнта, який не потребує екстреної медичної допомоги, для надання йому вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги.
- Координація роботи з іншими ланками медичної допомоги.
- Ведення пацієнтів, що хворіють на соціально небезпечні інфекційні захворювання відповідно до законодавства.
- Здійснення імунопрофілактики відповідно до чинного законодавства.
- Консультування щодо здорового способу життя.
- Проведення заходів масової та індивідуальної профілактики інфекційних захворювань.
- Оцінка індивідуальних ризиків захворювань і консультування з питань профілактики. Розробка індивідуальних програм обстеження та спостереження за здоров'ям.
- Інформування пацієнта щодо національних скринінгових програм та виконання інших функцій відповідно до законодавства або до програми.
- Динамічне спостереження за неускладненою вагітністю.
- Здійснення медичного догляду за здоровою дитиною.
- Ведення хворих із психічними розладами, зокрема, враховуючи рекомендації спеціаліста.
- Надання паліативної допомоги, що охоплює:
 - оцінку ступеню болю;
 - призначення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
 - лікування больового синдрому;

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		44

- оформлення рецептів на наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори відповідно до чинного законодавства.

- Координація та організація виконання лабораторних досліджень, проведення забору біологічного матеріалу.

- Проведення лабораторних досліджень, у тому числі з використанням швидких тестів.

- Призначення лікарських засобів з оформленням документів відповідно до законодавства.

- Підготовка медичної документації для направлення осіб з ознаками стійкої втрати працездатності на медико-соціальну експертизу та на медико-соціальну реабілітацію.

- Оформлення довідок, форм, листків непрацездатності.

У рамках первинної медичної допомоги пацієнти гарантовано і безкоштовно можуть отримати:

- Загальний аналіз крові з лейкоцитарною формулою

- Глюкоза крові

- Загальний холестерин

- Аналізи сечі

- Загальний аналіз сечі

- Електрокардіограма (ЕКГ) у стані спокою

- Мікроскопія харкотиння [10]

1.Амбулаторія загальної практики сімейної медицини с. Новоживотів

Розташована в селі Новоживотів, ця амбулаторія забезпечує надання первинної медико-санітарної допомоги місцевому населенню. Установа орієнтована на профілактику, діагностику та лікування найбільш поширених захворювань. Вона є структурним підрозділом Оратівського районного центру первинної медико-санітарної допомоги.

2. Амбулаторія загальної практики сімейної медицини с. Фронтівка

Ця амбулаторія обслуговує мешканців села Фронтівка. Основна увага приділяється сімейній медицині, включаючи консультування пацієнтів,

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		45

профілактику та базове лікування. Здійснюється ведення медичної документації та контроль за станом здоров'я жителів.

3. Амбулаторія загальної практики сімейної медицини с. Медівка

Амбулаторія в селі Медівка є важливим медичним закладом, який забезпечує надання медичної допомоги населенню. Основні послуги включають прийом сімейних лікарів, первинну діагностику та направлення пацієнтів до спеціалізованих медичних закладів за необхідності.

4. Амбулаторія загальної практики сімейної медицини смт. Оратів

Головна амбулаторія в смт. Оратів розташована за адресою вул. Пирогова, 2. Вона виконує функції первинної медичної допомоги для жителів селища та прилеглих територій. Установа обладнана для ведення пацієнтів із різними захворюваннями, оформлення медичних довідок і направлень до лікарів вторинного рівня. Заклад також співпрацює з іншими медичними структурами громади для покращення якості послуг.

Оратівський центр первинної медико-санітарної допомоги

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		46

Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події

Відповідно до [статті 6](#) Закону України “Про екстрену медичну допомогу” Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Установити, що:

1) звернення стосовно надання екстреної медичної допомоги за єдиним телефонним номером екстреної медичної допомоги 103, за єдиним телефонним номером системи екстреної допомоги населенню 112, за допомогою інших телекомунікаційних засобів залежно від стану пацієнта поділяються на критичні, екстрені, неекстрені, непрофільні згідно з додатком;

2) диспетчер прийому виклику оперативно-диспетчерської служби центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф визначає стан пацієнта та обставини подій виклику відповідно до переліку причин звернень та скарг про необхідність надання екстреної медичної допомоги, визначеного МОЗ;

3) нормативи прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події за зверненнями, що належать до категорії критичних, становлять 10 хвилин з моменту надходження звернення до диспетчера прийому виклику оперативно-диспетчерської служби центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

З огляду на можливість виникнення обставин, які не залежать від організації системи надання екстреної медичної допомоги (ускладнений дорожній рух, метеорологічні умови, сезонні особливості, епідеміологічна ситуація тощо), допускається перевищення зазначеного нормативу, але не більше ніж у 25 відсотках випадків;

4) нормативи прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події за зверненнями, що належать до категорії екстрених, становлять 20 хвилин з моменту надходження звернення до диспетчера прийому виклику оперативно-диспетчерської служби центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		47

З огляду на можливість виникнення обставин, які не залежать від організації системи надання екстреної медичної допомоги (ускладнений дорожній рух, метеорологічні умови, сезонні особливості, епідеміологічна ситуація тощо), допускається перевищення зазначеного нормативу, але не більше ніж у 15 відсотках випадків;

5) у разі надходження звернення, що належить до категорії неекстрених, диспетчер оперативно-диспетчерської служби центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф рекомендує пацієнту звернутися до лікаря, що надає первинну медичну допомогу, з яким укладена декларація про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, або до найближчого відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги, або таке звернення може бути передане до чергового центру первинної медико-санітарної допомоги відповідної адміністративно-територіальної одиниці. У разі відсутності такої можливості диспетчер напрямку направляє до пацієнта бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги, що не виконує критичні або екстрені виклики;

6) у разі надходження звернення, що належить до категорії непрофільних, диспетчер оперативно-диспетчерської служби центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф рекомендує пацієнту звернутися до лікаря, що надає первинну медичну допомогу, з яким укладена декларація про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу. У разі потреби відповідальний медичний працівник оперативно-диспетчерської служби центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф повинен надати дистанційну медичну консультацію щодо причини звернення;

7) Правила виклику бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги та Порядок транспортування пацієнтів (постраждалих) бригадами екстреної (швидкої) медичної допомоги у заклади охорони здоров'я затверджуються Міністерством охорони здоров'я. [11]

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		48

КРИТЕРІЇ розподілу звернень залежно від стану пацієнта стосовно надання екстреної медичної допомоги

1. До категорії критичних звернень щодо надання екстреної медичної допомоги належать звернення стосовно хворих/постраждалих при невідкладних станах, що безпосередньо загрожують життю, потребують виконання реанімаційних заходів та:

1) супроводжуються:

відсутністю дихання;

неефективним диханням;

ознаками масивної крововтрати/кровотечі;

2) зумовлені:

усіма видами травм різної етіології;

впливом зовнішніх факторів (ураження електричним струмом, блискавкою тощо);

інтоксикацією та отруєнням, у тому числі укусами тварин, комах тощо;

гострими та хронічними захворюваннями.

2. До категорії екстрених належать звернення стосовно хворих/ постраждалих при невідкладних станах, що несуть загрозу життю та здоров'ю людини і можуть призвести до різкого погіршення стану в разі несвоєчасного надання екстреної медичної допомоги та:

1) супроводжуються:

порушенням свідомості;

ознаками кровотечі;

ознаками гострого коронарного синдрому;

ознаками гострого мозкового інсульту;

розладами дихання;

іншими скаргами та ознаками, що визначені як екстрені відповідно до переліку причин звернень та скарг про необхідність надання екстреної медичної допомоги;

2) зумовлені:

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		49

усіма видами травм різної етіології;
впливом зовнішніх факторів (ураження електричним струмом, блискавкою тощо);
інтоксикацією та отруєнням, у тому числі укусами тварин, комах тощо;
гострими та хронічними захворюваннями.

3. До категорії неекстрених належать звернення стосовно постраждалого/хворого, стан якого не є невідкладним та відстрочення надання медичної допомоги якому не призведе до погіршення стану здоров'я, проте хворий/постраждалий потребує оцінки стану здоров'я медичним працівником.

4. До категорії непрофільних належать звернення стосовно постраждалих/хворих, стан яких не є невідкладним та не потребує надання медичної допомоги в межах, передбачених кваліфікаційними вимогами працівників бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги. Хворий/постраждалий не потребує проведення оцінки стану здоров'я на місці, у разі потреби йому може бути надано дистанційну медичну консультацію щодо причини звернення. [12]

Рекомендації щодо покращення мережі лікувально-профілактичних закладів

Підвищення фінансування:

Розробка програм для залучення державних субвенцій і грантів міжнародних організацій.

Співпраця з бізнесом і благодійними фондами для модернізації медичних закладів.

Кадрова політика

Запровадження мотиваційних програм для залучення молодих спеціалістів (житло, стипендії, додаткові виплати).

Організація регулярного навчання медичного персоналу.

Покращення транспортної доступності

Розвиток служби медичного транспорту для віддалених сіл.

Організація мобільних медичних пунктів.

Цифровізація та технології:

Розширення можливостей телемедицини для вузькопрофільних консультацій.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		50

Створення єдиної електронної бази пацієнтів громади.

Перспективи розвитку

Розвиток медичної мережі Оратівської громади залежить від активної участі місцевої влади, підтримки громади та ефективного використання державних і міжнародних ресурсів. Увага до профілактичних заходів, цифровізації та покращення кадрової політики може суттєво підвищити якість медичних послуг для всіх мешканців громади. [13]

									Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					51

Розділ IV Порівняльна характеристика територіального устрою України та Польщі

4.1 Загальні відомості про територіальний устрій Польщі

Адміністративна будова Польщі

Польща є унікальною країною з цікавими особливостями у своєму адміністративному устрої. Розуміння цієї системи допоможе вам краще взаємодіяти з місцевою владою, знати свої права та можливості. Загляньте в глибини адміністративного устрою Польщі та пориньте у світ управління та самоврядування.

Адміністративний поділ Польщі має трирівневу структуру, яка включає воєводства (województwo), повіти або повіти (powiat) і гміни (gmina). Кожен із цих рівнів грає певну роль організації та управлінні країною.

Воєводства є найбільшими адміністративними одиницями Польщі і поділяють країну на 16 регіонів. Ця система існує з 1999 року, але раніше адміністративний поділ мав інші форми. Наприклад, з 1946 по 1950 роки воєводств було 14, а з 1950 по 1975 роки їхня кількість зросла до 17. З 1975 по 1998 роки країна була поділена на 49 воєводств. Після реформи 1999 року кількість воєводств стала 16.

Воєводства мають свої столиці, де розташовуються органи влади. Деякі воєводства мають спільні столиці, якщо влада перебуває у різних містах. Важливо відзначити, що колишні столиці воєводств, які втратили свій статус після реформи 1999 року, є винятком із цієї системи.

Воєводства мають свої унікальні характеристики та здійснюють політику в регіоні. Вони займаються розвитком економіки, створенням умов для інвестицій, здійсненням відносин з іншими регіонами та політикою у сфері освіти. Рівень воєводства дозволяє вирішувати важливі питання, які на місцевому рівні не можуть бути вирішені.

Повіти

Повіт чи повіт - наступна адміністративна одиниця Польщі. Воєводства поділяються на повіти, а кожен повіт у свою чергу поділяється на гміни. На даний момент у Польщі існує 379 повітів, з яких 314 є сільськими, а 66 – міськими.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		52

Повіти виконують функції, які неможливо вирішити на рівні гміни. До їхньої компетенції входять такі питання, як забезпечення громадського порядку та безпеки, охорона навколишнього середовища та природи, обслуговування місцевих комунальних об'єктів та адміністративних приміщень, вирішення питань сільського господарства, лісівництва та рибальства у внутрішніх водоймах, захист прав споживачів та інші.

Гміни

Гміна є найнижчою адміністративною одиницею Польщі. Цей термін аналогічний російському слову "громада" або німецькому "gemeinde". У гміні вирішуються питання місцевого значення, які не входять до компетенції інших адміністративних одиниць. У Польщі існує велика кількість гмін – як сільських, так і міських.

Гміни виконують безліч функцій, включаючи охорону здоров'я, соціальну допомогу, управління нерухомістю, організацію громадського транспорту, підтримку освіти та культури, забезпечення безпеки та громадського порядку. Вони також займаються питаннями комунального господарства, охорони навколишнього середовища та іншими сферами.

Адміністративна будова Польщі є трирівневою системою, що включає воєводства, повіти та гміни. Кожен із цих рівнів виконує свої функції та відіграє свою роль в організації та управлінні країною. Воєводства визначають політику регіону, повіти вирішують питання, які неможливо вирішити лише на рівні гміни, а гміни займаються питаннями місцевого значення. Усі ці адміністративні одиниці працюють спільно, щоб забезпечити розвиток та добробут Польщі.

Воєводства - управлінські райони країни

Найбільш високий рівень адміністративного поділу в Польщі - це воєводства. Загалом у країні функціонує 16 воєводств, кожне з яких має свого воєводу, який виконує функції глави регіону.

Воєводства є управлінські райони зі своїми кордонами та адміністративними центрами. Вони відіграють важливу роль в організації та управлінні державними та соціальними питаннями на своїй території. Воєводства виконують різноманітні

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		53

функції, включаючи розробку регіональних стратегій розвитку, контроль за економічними процесами, надання державних послуг та ін. Наприклад, Вармінсько-Мазурське воєводство відоме своїми численними озерами та прекрасними природними ландшафтами, тоді як Малопольське воєводство приваблює туристів своїми чудовими містами, такими як Краків та Закопане.

Повіти - районні управління всередині воєводств

На наступному рівні адміністративного поділу знаходяться повіти. Повіт чи район – це адміністративно-територіальна одиниця, яка входить до складу воєводства. Загалом у Польщі функціонує близько 300 повітів, і кожен із них має своє районне управління, відповідальне за ведення соціально-економічної та адміністративної діяльності на своїй території.

Повіти відіграють важливу роль у житті громадян, надаючи широкий спектр послуг населенню. Вони займаються організацією підтримки місцевих підприємців, розвитком освіти, охорони здоров'я, культури та громадського порядку. Крім того, повіти відповідають за ведення єдиного реєстру населення, управління земельними ресурсами та координацію місцевих заходів.

Гміни - населені пункти та їх самоврядування

Гміна - це населений пункт, який може бути селом, містом чи громадою. У Польщі функціонує понад 2,500 гмін, кожна з яких має своє самоврядування та місцевий уряд.

Гміни займаються вирішенням різних соціально-економічних та культурних питань на місцевому рівні. Вони здійснюють контроль за структурою населення, землекористуванням, соціальним забезпеченням, розвитком місцевої інфраструктури та іншими важливими аспектами життя громади.

Вибираючи гміну, що надає конкретну послугу, можна звернутися до офіційного сайту gminy.pl. Цей портал надає інформацію про адреси органів влади та місцевого самоврядування. Це корисний ресурс для іноземців та мешканців країни, що дозволяє швидко та легко отримати необхідну інформацію.[14]

4.2 Порівняння культурно-побутового обслуговування гміни Польщі та Оратівської територіальної громади

Порівняння культурно-побутового обслуговування гміни в Польщі та

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		54

Оратівської територіальної громади в Україні дозволяє виявити як спільні риси, так і відмінності, які обумовлені різницею в підходах до місцевого самоврядування, фінансування та культурних традицій.

1. Структура культурно-побутового обслуговування

Гміна (Польща):

Культурні установи:

Центри культури (Dom Kultury) є основними установами, які організують культурні заходи, курси, фестивалі, театральні вистави та кінопокази.

Бібліотеки, що часто функціонують при культурних центрах, виконують роль не лише книговидачі, але й простору для навчання, організації лекцій та майстер-класів.

Музеї, що зберігають місцеву історію, часто інтегровані в інфраструктуру гмін.

Спортивна інфраструктура:

Спортивні комплекси, футбольні поля, тенісні корти, велосипедні доріжки є важливою частиною життя громади.

Розвиток спорту для всіх вікових груп фінансується за рахунок місцевого бюджету та європейських фондів.

Соціально-побутові послуги:

Функціонують клуби для пенсіонерів і молоді, які сприяють соціальній інтеграції.

Діяльність об'єднань та асоціацій підтримується місцевою владою.

Оратівська громада (Україна):

Культурні установи:

Будинки культури, які організують концерти, місцеві свята, вистави.

Сільські клуби виконують функції культурних центрів у невеликих селах.

Бібліотеки, які часто є недофінансованими, але відіграють важливу роль у культурному житті громади.

Спортивна інфраструктура:

Функціонує обмежена кількість спортивних майданчиків та стадіонів, які

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		55

потребують модернізації.

Спортивні гуртки існують, але не завжди мають належну підтримку через брак фінансування.

Соціально-побутові послуги:

Організуються заходи для дітей, літніх людей, але обсяги таких послуг обмежені через недостатність ресурсів.

Потребує покращення соціальна інфраструктура для інтеграції людей з інвалідністю.

2. Фінансування

Гміна (Польща):

Значна частина фінансування надходить із місцевого бюджету, який формується завдяки податкам (зокрема, податок на нерухомість).

Гміни активно залучають кошти з фондів ЄС на проекти з розвитку культури, спорту та соціальної інфраструктури.

Співпраця з приватним сектором (спонсори, меценати) також є поширеною.

Оратівська громада (Україна):

Бюджет формується переважно за рахунок місцевих податків і державних субвенцій.

Громада рідше має доступ до міжнародного фінансування, хоча деякі проекти реалізуються за підтримки грантових програм.

Обмежена участь приватного сектору в культурно-побутовому обслуговуванні.

3. Участь громади

Гміна (Польща):

Місцеві жителі активно залучені до організації заходів. Наприклад, громадські слухання чи збори часто стають основою для планування культурних і соціальних подій.

Є високий рівень волонтерства серед мешканців, особливо в молодіжних і пенсійних організаціях.

Оратівська громада (Україна):

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		56

Місцева громада також бере участь у культурному житті, але активність є нижчою через обмежені ресурси та недостатню підтримку ініціатив.

Волонтерські ініціативи розвиваються, але часто тримаються на ентузіазмі окремих людей.

4. Основні виклики

Гміна (Польща):

- Висока конкуренція за грантові кошти.
- Необхідність адаптації до сучасних потреб молоді, зокрема в цифрових технологіях.

Оратівська громада (Україна):

- Брак фінансування для оновлення матеріально-технічної бази культурних і спортивних закладів.
- Відсутність стабільного доступу до міжнародної фінансової допомоги.
- Слабка інтеграція сучасних технологій у культурно-побутове обслуговування.

Висновки

Гміна в Польщі має більш розвинену інфраструктуру та фінансування, що дозволяє забезпечувати високий рівень культурно-побутових послуг. Велика роль відводиться підтримці ЄС та активній участі громади.

Оратівська громада стикається з обмеженнями у фінансуванні та модернізації, проте має потенціал для розвитку завдяки активним мешканцям і впровадженню міжнародних програм підтримки.

Рекомендації для Оратівської громади:

Розширення співпраці з міжнародними фондами.

Активізація громадських ініціатив через тренінги та підтримку проектів.

Поступове оновлення матеріально-технічної бази за рахунок місцевих і державних ресурсів. [15]

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		57

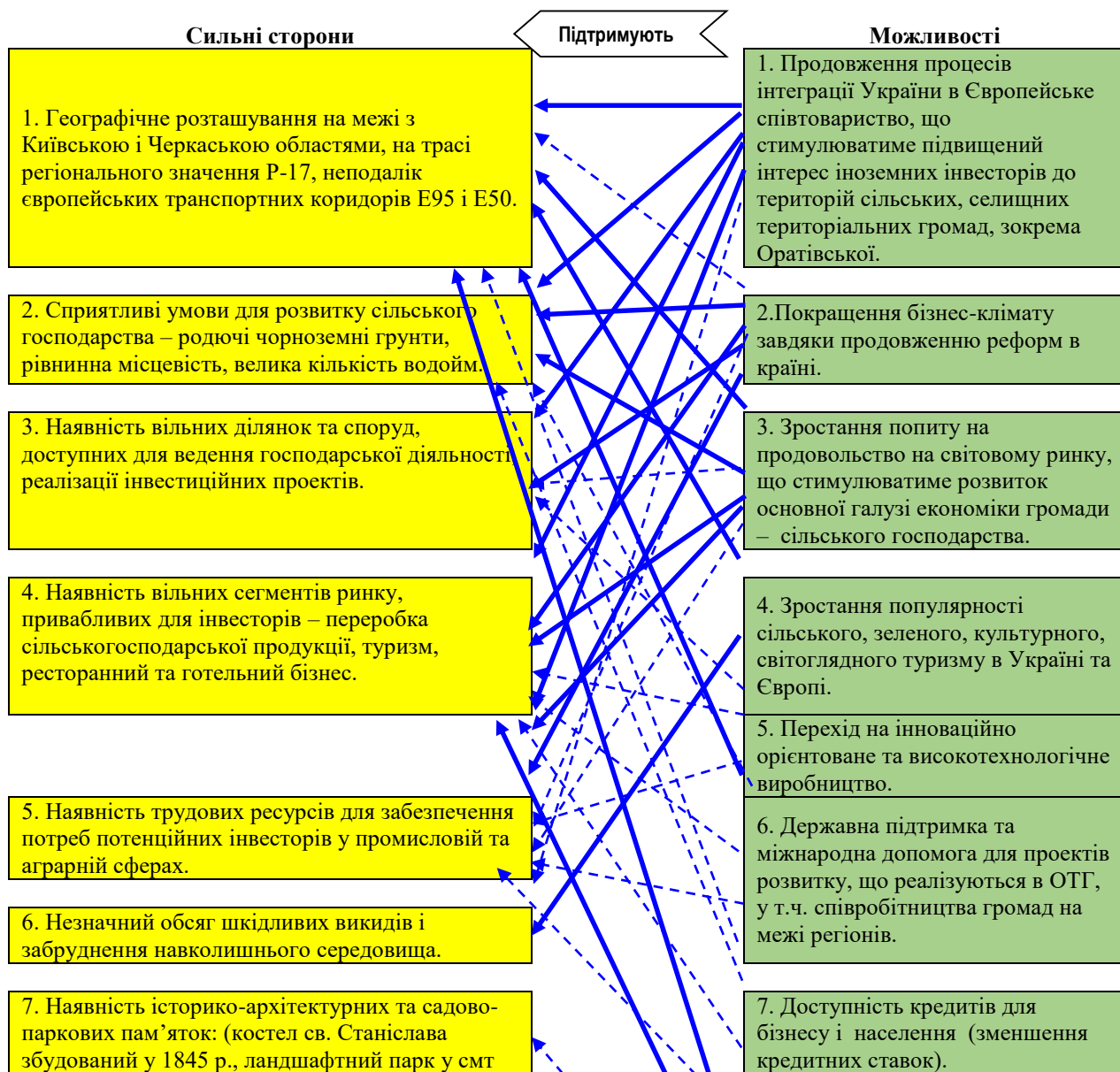
термомодернізація будівель).
9. Підвищення рівня впізнаваності та інвестиційної привабливості громади на рівні регіону і країни.

SWOT-матриця Оратівської громади

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) та «зовнішніми» (можливості та загрози) факторами, які мають стратегічне значення для Оратівської громади.

Суцільна лінія символізує сильний взаємозв'язок, пунктирна – слабкий. Саме ці взаємозв'язки дозволяють сформулювати порівняльні переваги, виклики і ризики, які є основою для стратегічного вибору – формулювання стратегічних та операційних цілей розвитку громади на довгострокову перспективу.[14]

Порівняльні переваги (наступальна стратегія)

Оратів з XIX ст.); «Свята криничка» у с.
Оратівка (відома із XIX ст.).

- 8. Державні програми запровадження енергоощадливих технологій (перехід на альтернативні форми палива, термомодернізація будівель).
- 9. Підвищення рівня впізнаваності та інвестиційної привабливості громади на рівні регіону і країни.

Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Порівняльні переваги»

Виклики (динамічна, конкурентна стратегія)

Слабкі сторони

- 1. Практично повна відсутність промислових підприємств.
- 2. Недостатній рівень підтримки та розвитку бізнесу.
- 3. Більшість об'єктів інженерної інфраструктури потребує модернізації і запровадження енергоощадливих технологій.
- 4. Низький рівень залучення іноземних та внутрішніх інвестицій у економіку громади.
- 5. Високий рівень безробіття і міграції населення.
- 6. Низький рівень громадської активності.
- 7. Застаріла містобудівна документація.
- 8. Погане транспортне сполучення населених пунктів з адмінцентром.
- 9. Низький рівень надання первинної та вторинної медичної допомоги.
- 10. Обмежені можливості проведення вільного часу для різних вікових груп населення.
- 11. Слабка інформатизація сіл, відсутність зон Wi-Fi доступу до Інтернету в публічних місцях.
- 12. Недостатній рівень безпеки в населених пунктах громади, зокрема в нічний час.

Зменшують

Можливості

- 1. Продовження процесів інтеграції України в Європейське співтовариство, що стимулюватиме підвищений інтерес іноземних інвесторів до територій сільських, селищних територіальних громад, зокрема Оратівської.
- 2. Покращення бізнес-клімату завдяки продовженню реформ в країні.
- 3. Зростання попиту на продовольство на світовому ринку, що стимулюватиме розвиток основної галузі економіки громади – сільського господарства.
- 4. Зростання популярності сільського, зеленого, культурного, світоглядного туризму в Україні та Європі.
- 5. перехід на інноваційно орієнтоване та високотехнологічне виробництво.
- 6. Державна підтримка та міжнародна допомога для проектів розвитку, що реалізуються в ОТГ, у т.ч. співробітництва громад на межі регіонів.
- 7. Доступність кредитів для бізнесу і населення (зменшення кредитних ставок).
- 8. Державні програми запровадження енергоощадливих технологій (перехід на альтернативні форми палива, термомодернізація будівель).
- 9. Підвищення рівня впізнаваності та інвестиційної привабливості громади на рівні регіону і країни.

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

5.2 СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Опираючись на результати аналізу території та SWOT-аналізу, Робоча Група вирішила використати за основу динамічну (конкурентну стратегію) з використанням елементів наступальної.

Вони передбачають формування конкурентних переваг громади шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою зовнішніх при максимальному використанні сильних сторін.

Мал. 5.1 Оперативні цілі Оратівської територіальної громади

Операційні цілі деталізовані в завданнях. Завдання дають відповіді на питання, яким шляхом, яким чином громада намагатиметься досягнути цілей свого розвитку.

Стратегічна ціль 1. Підвищення економічної спроможності території Оратівської ОТГ.

Операційна ціль 1.1. Покращення інвестиційного та бізнес-клімату в громаді.

1.1.1. Інвентаризація нерухомого майна і земельних ділянок, визначення інвестиційно-привабливих об'єктів. Створення реєстру нерухомого майна з доступом через мережу Інтернет.

1.1.2. Розробка інвестиційного паспорту громади.

1.1.3. Проведення промоційної компанії інвестиційних можливостей Оратівської ОТГ.

Операційна ціль 1.2. Покращення механізмів підтримки бізнесу.

1.2.1. Покращення системи видачі дозвільних документів для підприємців за принципом «єдиного вікна».

1.2.2. Проведення навчання для виробників сільськогосподарської продукції з метою покращення ефективності їх роботи і збуту продукції (ягідництво, заготівля молока, кооперативи).

1.2.3. Покращення механізму співпраці влади з бізнесом.

Операційна ціль 1.3. Розробка містопланувальної документації.

1.3.1. Розробка генплану Оратова.

1.3.2. Розробка генплану/детальних планів територій населених пунктів, які увійшли до складу ОТГ.

Операційна ціль 1.4. Розвиток туризму.

1.4.1. Формування каталогу туристичних об'єктів в громаді.

1.4.2. Створення туристичного маршруту «По Оратову і околицях».

1.4.3. Розміщення туристичної навігації на в'їзді до Оратова.

1.4.4. Розробка туристичної промпродукції і туристичного розділу на сайті громади.

Стратегічна ціль 2. Покращення якості надання адміністративних, освітніх, медичних, соціальних та інших послуг.

Операційна ціль 2.1. Оптимізація роботи комунальних підприємств в громаді.

2.1.1. Модернізація технопарку КП.

2.1.2. Запровадження системи звітності та бізнес-планів для КП.

2.1.3. Розробка прозорої системи тарифів на комунальні послуги з проведенням роз'яснювальної роботи серед населення.

2.1.4. Введення в штатний розпис селищної ради/комунального підприємства посади інспектора з благоустрою для контролю за спалюванням

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		62

сміття, стихійним паркуванням в недозволених місцях, порушенням норм будівництва, тощо.

Операційна ціль 2.2. Покращення надання муніципальних послуг.

2.2.1. Створення Центру надання адміністративних послуг в Оратові із облаштуванням віддалених робочих місць в сільських населених пунктах громади.

Операційна ціль 2.3. Підвищення якості освітніх послуг.

2.3.1. Розвиток позашкільної освіти в населених пунктах громади.

2.3.2. Покращення механізму комунікації між батьками, учнями, педагогічним персоналом і місцевою владою.

2.3.3. Організація семінарів з метою вивчення кращих практик, навчальних поїздок для педагогів з метою обміну досвідом до інших регіонів країни.

2.3.4. Підготовка спеціалістів в галузі освіти із створенням їм належних умов для праці та життя.

Операційна ціль 2.4. Підвищення якості соціальних послуг.

2.4.1. Утворення виконавчого органу селищної ради з питань соціальної роботи, або введення посади фахівця відповідного спрямування у вже існуючий структурний підрозділ.

2.4.2. Покращення механізму інформування громадськості про соціальні послуги.

Операційна ціль 2.5. Покращення стандартів медичного обслуговування населення громади.

2.5.1. Проведення інформаційної кампанії з метою популяризації здорового способу життя.

2.5.2. Проведення навчання лікувального персоналу з переходу на ведення медичної документації за новими зразками (e-health).

2.5.3. Створення механізму «електронної черги», запису до лікаря «он-лайн».

Операційна ціль 2.6. Підвищення рівня безпеки в громаді, у тому числі - екологічної.

2.6.1. Покращення системи збору і сортування сміття.

2.6.2. Реконструкція очисних споруд типу «BIOTAL-50» в смт Оратів.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		63

2.6.3. Підвищення рівня екологічного контролю.

2.6.4. Встановлення камер відеоспостереження, дорожніх знаків.

Стратегічна ціль 3. Покращення стану інфраструктури в населених пунктах громади.

Операційна ціль 3.1. Ремонт закладів освіти, культури, спорту і медицини.

3.1.1. Капітальний ремонт опорної загальноосвітньої школи I-III ступенів смт Оратів, запровадження на території громади навчально-виховного процесу за стандартами Нової української школи.

3.1.2. Будівництво спортивної зали ЗОШ I-III ступенів смт Оратів.

3.1.3. Оновлення матеріально-технічної бази закладів культури, медицини, фізичної культури і спорту.

3.1.4. Будівництво, реконструкція та ремонт мереж водопостачання та водовідведення.

3.1.5. Будівництво, реконструкція та ремонт мереж вуличного освітлення.

Операційна ціль 3.2. Покращення транспортного сполучення і стану доріг в громаді.

3.2.1. Ремонт доріг в Оратові, доріг в сільських населених пунктів та між ними.

3.2.2. Придбання транспортного засобу для пасажирського сполучення сільських населених пунктів громади і з її адміністративним центром.

Операційна ціль 3.3. Впорядкування існуючих і створення нових рекреаційних і відпочинкових зон.

3.3.1. Реконструкція центральної площі в смт Оратів, встановлення тут пам'ятного знаку «Борцям за Свободу і Волю України».

3.3.2. Благоустрій парку, облаштування місць для відпочинку, в тому числі поблизу водойм та громадських місць для купання, занять фізичною культурою і спортом, проведення культурних та інших заходів.

3.3.3. Облаштування місця для проведення заходів релігійного, дозвіллевого напрямку біля «Святої кринички» в лісі поблизу с. Оратівка. [16]

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		64

Таблиця 5.1 Стратегічні, операційні цілі та завдання

Стратегічна ціль	Операційна ціль	Завдання
1. Підвищення економічної спроможності території Оратівської ОТГ.	1.1. Покращення інвестиційного та бізнес-клімату в громаді.	1.1.1. Інвентаризація нерухомого майна і земельних ділянок, визначення інвестиційно-привабливих об'єктів. Створення реєстру нерухомого майна з доступом через мережу Інтернет.
		1.1.2. Розробка інвестиційного паспорта громади.
		1.1.3. Проведення промоційної компанії інвестиційних можливостей Оратівської ОТГ.
	1.2. Покращення механізмів підтримки бізнесу.	1.2.1. Покращення системи видачі дозвільних документів для підприємців за принципом «єдиного вікна».
		1.2.2. Проведення навчання для виробників сільськогосподарської продукції з метою покращення ефективності їх роботи і збуту продукції (ягідництво, заготівля молока, кооперативи).
		1.2.3. Покращення механізму співпраці влади з бізнесом.
	1.3. Розробка містопланувальної документації.	1.3.1. Розробка генплану Оратова.
		1.3.2. Розробка генплану/детальних планів територій населених пунктів, які увійшли до складу ОТГ.
	1.4. Розвиток туризму.	1.4.1. Формування каталогу туристичних об'єктів в громаді.
		1.4.2. Створення туристичного маршруту «По Оратову і околицях».
		1.4.3. Розміщення туристичної навігації на в'їзді до Оратова.
		1.4.4. Розробка туристичної промпродукції і туристичного розділу на сайті громади.
	2. Покращення якості надання адміністративних, освітніх, медичних, соціальних та інших послуг.	2.1. Оптимізація роботи комунальних підприємств в громаді.
2.1.2. Запровадження системи звітності та бізнес-планів для КП.		
2.1.3. Розробка прозорої системи тарифів на комунальні послуги з проведенням роз'яснювальної роботи серед населення.		
2.1.4. Введення в штатний розпис селищної ради/комунального підприємства посади інспектора з благоустрою для контролю за спалюванням сміття, стихійним паркуванням в недозволених місцях, порушенням норм будівництва, тощо.		
2.2. Покращення надання муніципальних послуг.		2.2.1. Створення Центру надання адміністративних послуг в Оратові із облаштуванням віддалених робочих місць в сільських населених пунктах громади.

	2.3. Підвищення якості освітніх послуг.	2.3.1. Розвиток позашкільної освіти в населених пунктах громади.	
		2.3.2. Покращення механізму комунікації між батьками, учнями, педагогічним персоналом і місцевою владою.	
		2.3.3. Організація семінарів з метою вивчення кращих практик, навчальних поїздок для педагогів з метою обміну досвідом до інших регіонів країни.	
		2.3.4. Підготовка спеціалістів в галузі освіти із створенням їм належних умов для праці та життя.	
	2.4. Підвищення якості соціальних послуг.	2.4.1. Утворення виконавчого органу селищної ради з питань соціальної роботи, або введення посади фахівця відповідного спрямування у вже існуючий структурний підрозділ.	
		2.4.2. Покращення механізму інформування громадськості про соціальні послуги.	
	2.5. Покращення стандартів медичного обслуговування населення громади.	2.5.1. Проведення інформаційної компанії з метою популяризації здорового способу життя.	
		2.5.2. Проведення навчання лікувального персоналу з переходу на ведення медичної документації за новими зразками (e-health).	
		2.5.3. Створення механізму «електронної черги», запису до лікаря «он-лайн».	
	2.6. Підвищення рівня безпеки в громаді, у тому числі - екологічної.	2.6.1. Покращення системи збору і сортування сміття.	
		2.6.2. Реконструкція очисних споруд типу «BIOTAL-50» в смт Оратів.	
		2.6.3. Підвищення рівня екологічного контролю.	
		2.6.4. Встановлення камер відеоспостереження, дорожніх знаків.	
	3. Покращення стану інфраструктури в населених пунктах громади.	3.1. Ремонт закладів освіти, культури, спорту і медицини.	3.1.1. Капітальний ремонт опорної загальноосвітньої школи I-III ступенів смт Оратів, запровадження на території громади навчально-виховного процесу за стандартами Нової української школи.
			3.1.2. Будівництво спортивної зали ЗОШ I-III ступенів смт Оратів.
			3.1.3. Оновлення матеріально-технічної бази культури, медицини, фізичної культури і спорту.
3.1.4. Будівництво, реконструкції та ремонту мереж водопостачання та водовідведення.			

		3.1.5. Будівництво, реконструкція та ремонт мереж вуличного освітлення.
	3.2. Покращення транспортного сполучення і стану доріг в громаді.	3.2.1. Ремонт доріг в Оратові, доріг в сільських населених пунктів та між ними.
		3.2.2. Придбання транспортного засобу для пасажирського сполучення сільських населених пунктів громади із її адміністративним центром.
	3.3. Впорядкування існуючих і створення нових рекреаційних і відпочинкових зон.	3.3.1. Реконструкція центральної площі в смт Оратів, встановлення тут пам'ятного знаку «Борцям за Свободу і Волю України».
		3.3.2. Благоустрій парку, облаштування місць для відпочинку, в тому числі поблизу водойм та громадських місць для купання, занять фізичною культурою і спортом, проведення культурних та інших заходів.
		3.3.3. Облаштування місця для проведення заходів релігійного, дозвіллевого напрямку біля «Святої кринички» в лісі поблизу с. Оратівка.

										Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						67

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження було проаналізовано адміністративно-територіальний устрій України та здійснено детальне вивчення Оратівської територіальної громади Вінницької області з урахуванням реформи децентралізації. Основні висновки дослідження можна узагальнити таким чином:

1. **Адміністративно-територіальний устрій України та реформа децентралізації**

Проведена реформа децентралізації значно змінила принципи організації місцевого самоврядування, що сприяло укрупненню територіальних громад, покращенню їх фінансової спроможності та ефективності управління. Аналіз показав, що ці зміни створили умови для розвитку місцевих громад, зокрема через збільшення надходжень до місцевих бюджетів і передачу частини повноважень на місця.

2. **Аналіз демографічних показників Вінницької області**

Встановлено, що регіон характеризується типовими демографічними викликами, такими як старіння населення та зменшення кількості молоді. Це впливає на соціально-економічний розвиток і потребує врахування в процесі планування розвитку громад.

3. **Оратівська територіальна громада: загальна характеристика**

Історичний огляд, демографічний аналіз та економічні показники Оратівської громади підтверджують її значний потенціал для подальшого розвитку. На сьогодні громада демонструє помірний рівень розвитку соціальної інфраструктури, що є основою для покращення якості життя мешканців.

4. **Культурно-побутове обслуговування громади**

Аналіз мережі освітніх, медичних та культурних закладів показав, що вони забезпечують базові потреби населення, однак потребують модернізації та розширення. Інвестиції в ці сфери дозволять підвищити рівень послуг та створити умови для сталого розвитку. Певна кількість населених пунктів неповністю задовольняють потреби з доступності транспортного обслуговування і потребують додаткових об'єктів культурно-побутового обслуговування для забезпечення населення.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		68

5. Порівняльний аналіз територіального устрою України та Польщі

У ході порівняння культурно-побутового обслуговування Оратівської громади та гміни Польщі було виявлено, що польський досвід децентралізації та розвитку місцевих громад може бути використаний для покращення соціальних та економічних умов в Україні. Особливу увагу варто приділити активізації громадських ініціатив та залученню інвестицій. Але можна спостерігати, що не вся гміна Польщі обслуговується об'єктами культурно-побутового обслуговування (якщо спиратися на нормативну базу України).

6. Стратегічні цілі розвитку громади

SWOT-аналіз дозволив визначити сильні та слабкі сторони Оратівської громади, а також можливості та загрози, які стоять перед нею. На основі цього сформульовано стратегічні та операційні цілі, спрямовані на сталий розвиток громади. Пріоритетами визначено розвиток соціальної інфраструктури, покращення якості життя мешканців, залучення інвестицій та підтримку малого і середнього бізнесу.

Проведене дослідження підтвердило важливість системного підходу до розвитку місцевих громад із використанням сучасних управлінських інструментів. Реалізація запропонованих стратегій сприятиме сталому розвитку Оратівської територіальної громади, підвищенню добробуту її мешканців та покращенню якості надання послуг.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		69

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>. — Дата доступу: 18.12.2024.
2. ЗАКОН УКРАЇНИ Про адміністративно-територіальний устрій
3. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 5 лютого 2015 року № 157-VIII.
4. <https://www.kmu.gov.ua/reformi/efektivne-vryaduvannya/reforma-decentralizaciyi>
5. ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ, РОЗПОДІЛ ПОСТІЙНОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ЗА СТАТТЮ ТА ВІКОМ НА 1 СІЧНЯ 2019 РОКУ, СТАТИСТИЧНИЙ ЗБІРНИК
6. <https://orativska-gromada.gov.ua/pasport-teritorialnoi-gromadi-08-05-11-06-04-2021/>
7. Сучасний стан та шляхи модернізації культурно-побутового обслуговування населення / Василенко Л. В., Ткачук Н. І. // Економіка і регіон. – 2021. – № 3. – С. 45–52.
8. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»
9. <https://decentralization.ua/uploads/library/file/461/1.pdf>
10. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
11. Закону України “Про екстрену медичну допомогу”, стаття 6
12. КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА від 16 грудня 2020 р. № 1271 Київ, Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події/
13. Закон України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення" від 19 жовтня 2017 року № 2168-VIII. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19>. — Дата доступу: 18.12.2024.
14. <https://elbuz.com/ua/chto-takoe-voevodstva-povyaty-i-gminy-administrativnoe-delenie-p>
15. <https://orativska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-na-20212030-roki-14-52-53-18-05-2021/>
16. <https://orativska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-na-20212030-roki-14-52-53-18-05-2021/>

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		70